

**KORONAVİRÜS (Covid-19) PANDEMİSİ SÜRECİNDE
BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN KAYGI DÜZEYLERİNİN
İNCELENMESİ**

EYÜP KAYALI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SPOR YÖNETİCİLİĞİ ANABİLİM DALI

DANIŞMAN

Prof. Dr. Hamdi PEPE

DÜZCE, 2023

**KORONAVİRÜS (COVID-19) PANDEMİSİ SÜRECİNDE
BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN KAYGI DÜZEYLERİNİN
İNCELENMESİ**

EYÜP KAYALI

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
SPOR YÖNETİCİLİĞİ ANABİLİM DALI**

DANIŞMAN

Prof. Dr. Hamdi PEPE

DÜZCE, 2023

T.C.
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

KORONAVİRÜS (COVID-19) PANDEMİSİ SÜRECİNDE BEDEN EĞİTİMİ
ÖĞRETMENLERİNİN KAYGI DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Eyüp KAYALI tarafından hazırlanan tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından Düzce Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Spor Yöneticiliği Anabilim Dalı' nda YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Tez Danışmanı

Prof. Dr. Hamdi PEPE

Düzce Üniversitesi

Jüri Üyeleri

Prof. Dr. Hamdi PEPE

Düzce Üniversitesi

Doç. Dr. Mehmet ALTIN

Selçuk Üniversitesi

Prof. Dr. Selahattin AKPINAR

Düzce Üniversitesi

Tez Savunma Tarihi: 23/06/2023

BEYAN

Bu tez çalışmasının kendi çalışmam olduğunu, tezin planlanmasından yazımına kadar bütün aşamalarda etik dışı davranışımın olmadığını, bu tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallara bağlı kalarak elde ettiğimi, bu tez çalışmasıyla elde edilmeyen bütün bilgi ve yorumlara kaynak gösterdiğimi ve bu kaynakları da kaynaklar listesine aldığımı, yine bu tezin çalışılması ve yazımı sırasında patent ve telif haklarını ihlal edici bir davranışımın olmadığını beyan ederim.

23/06/2023

Eyüp KAYALI

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans eğitimim süresince bilgisini ve ilgisini eksik etmeyen, bu tezin planlanması ve hazırlanması süresince katkılarını esirgemeyen, her sorunda sıkıntıda çözüm odaklı olan, güleryüzlü tavrı ile samimiyetini her zaman hissettiren, eğitim hayatımdaki her türlü yardımlarından ötürü çok kıymetli hocam Prof. Dr. Hamdi PEPE'ye teşekkür ederim.

Bu süreçte tezin daha kaliteli bir eser olması için kıymetli bilgilerini ve değerli görüşlerini paylaşan saygıdeğer hocam Prof. Dr. Mehmet ALTIN' a saygılarımı sunar teşekkürü borç bilirim.

Yüksek lisans sürecinde içten, sabırlı, samimi davranışlarıyla beni destekleyen güzel kardeşim Muhammet Alperen TOSUN' a tez sürecindeki motivasyonu ve pozitif enerjisi için teşekkür ederim.

Uzun bir süreç olan tez yazma aşamasında her an desteğini hissettiren, hayat arkadaşım Mehlika KAYALI ve bu süreçte tez yazarken enerji kaynağım olan, yanımda bir çiçek gibi açan canım kızlarım Derin KAYALI ve Nefes KAYALI' ya hayatıma anlam kattıkları için teşekkür ederim.

23 Haziran 2023

Eyüp KAYALI

İÇİNDEKİLER

TABLolar LİSTESİ.....	viii
ÖZET.....	ix
ABSTRACT.....	xi
1. GİRİŞ.....	1
1.1. AMAÇ VE KAPSAM.....	1
2.GENEL BİLGİLER.....	5
2.1. BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR.....	6
2.2. BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ.....	6
2.3. KAYGI.....	7
2.4. COVID-19.....	8
2.4.1. COVID-19 Tanımı.....	8
2.4.2. COVID-19 ve Eğitim.....	9
2.4.2.1.COVID-19 SÜRECİNİN EĞİTİM ÜZERİNE ETKİSİ.....	9
2.4.2.2. COVID-19 SÜRECİNİN BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLERİ ÜZERİNE ETKİSİ.....	15
5	
3.GEREÇ VE YÖNTEM.....	16
3.1. ARAŞTIRMANIN EVREN VE ÖRNEKLEMİ.....	16
3.2. ARAŞTIRMANIN MODELİ.....	16
3.3. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI.....	17
3.4. VERİLERİN ANALİZİ.....	18
3.5. BULGULAR.....	19
4.TARTIŞMA-SONUÇ	22
ÖNERİLER.....	26
KAYNAKLAR.....	27
ÖZGEÇMİŞ.....	

TABLÖLAR

Sayfa No

Tablo 1. Cinsiyet Faktörüne Bağlı kaygı değışimleri.....	19
Tablo 2. Yaş faktörüne bağlı kaygı değışimleri	19
Tablo 3. Medeni durum faktörüne bağlı kaygı değışimleri.....	20
Tablo 4. Baba eğitim durumu faktörüne bağlı kaygı değışimleri.....	20
Tablo 5. Anne eğitim durumu faktörüne bağlı kaygı değışimleri.....	20

ÖZET

KORONAVİRÜS (COVID-19) PANDEMİSİ SÜRECİNDE BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN KAYGI DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Eyüp KAYALI

Düzce Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Spor Yöneticiliği Anabilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

Danışman: Prof. Dr. Hamdi PEPE

Haziran 2023, 33

Bu araştırmada Koronavirüs (Covid-19) Pandemisi Sürecinde Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Covid-19 salgını dönemindeki kaygı seviyelerinin araştırılması amaçlanmıştır. Nicel araştırma metotlarında yer alan tarama modeli araştırma metodu olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamını toplamda 268 Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni oluşturmaktadır. Elde edilen veriler çevrimiçi anket metodu ile toplanmıştır. Araştırmada 1964 yılında Spielberg ve arkadaşları tarafından geliştirilmiş Le Compte ve Öner tarafından ise Türkçe uyarlaması standardizasyonu 1974-1977’ de yapılmış 4’ lü likert tipli ölçek kullanılmıştır. Yapılan araştırmanın veri analizlerinin yapılabilmesi için SSPS 26 (Statistical Package for Social Science) istatistik paket program kullanılmış ve dataların elde edilmesinden sonra katılımcı bireylerin ölçeklendirmede bulunan maddelere verdiği her cevap SSPS programına aktarılmıştır. Verilerin homojenlik ve varyansları test edilmiş, normalite durumlarına uygun testler tercih edilmiştir. İkili karşılaştırmalarda Independent Samples T Test, farklılık kaynağının tespit edilmesinde ise Tukey HSD testi ve çoklu kıyaslamalarda ise One-Way Anova kullanılmıştır. Bu araştırmada cinsiyet değişkenine göre durumluk kaygı değerinden istatistiki bir değişim gözlenmemiştir. Erkeklerle ait sürekli kaygı ortalama değerlerinin kadınlarınkinden istatistiki olarak yüksek olduğu görülmüştür. Medeni durum ve yaş faktöründe durumluk ile sürekli kaygı ortalamaları kıyaslandığında herhangi bir fark tespit edilememiştir. Baba eğitim durumu faktörüne bağlı kaygı değişiminde istatistiki olarak bir fark gözlenmemiştir. Anne eğitim durumu faktörüne bağlı kaygı değişiminde annesi ortaokul mezunu olanların durumluk ve sürekli kaygı değerlerinin annesi ilköğretim ve lise mezunlarına göre istatistiki anlamda yüksek olduğu görülmüştür. Bu çalışma bulgularına dayanarak; Covid-19 salgını sürecinde erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlere nazaran kaygı düzeyinin daha yüksek olduğu, yaş medeni durum ve baba eğitim düzeyine bağlı olarak kaygı değerlerinde istatistiki değişim olmadığı, anne eğitim düzeyi ortaokul olan öğretmenlerin diğer eğitim kademelerinden istatistiki anlamda daha yüksek değere sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler : Kaygı, Covid-19 süreci, Öğretmen, Beden Eğitimi

ABSTRACT

AN INVESTIGATION OF PHYSICAL EDUCATION TEACHER'S ANXIETY LEVELS DURING THE CORONAVIRUS (COVID-19) PANDEMIC PROCESS

Eyüp KAYALI

Düzce University

Institute for Post Graduate, Department of Sport Management

Master of Science Thesis

Supervisor: Prof. Dr. Hamdi PEPE

June 2023, 33 pages

An Investigation of Physical Education Teachers' Anxiety Levels During the Coronavirus (Covid-19) Pandemic Process. The general survey model, one of the quantitative research methods, was used in this research. The scope of the research consists of 268 Physical Education and Sports Teachers in total. The data were collected with online questionnaire method. 4 Point Likert Scale - developed by Spielberg and his friends in 1964 and made its Turkish adaptation standardization by Le Compte and Öner in 1974-1977 - was used in this research. In order to conduct data analyses of the research, SPSS 26 (Statistical Package For Social Science) was used, and after the collection of the data, the answers given by the participants were transferred to the SPSS program by the researcher. Homogeneity and variances of the data were tested and tests were preferred according to its normality. Independent Samples Test was used in binary comparisons, One-Way Anova was used in multiple comparisons and Tukey HSD Test was used to determine the sources of difference. In this study, no statistical change was observed in the value of state anxiety according to the gender variable. It was observed that the average value of the trait anxiety of men was statistically higher than women's. No difference was observed between the average values of state and trait anxiety according to the participants' marital status and age factors. There is no statistically difference in the change of anxiety due to the Father Educational Status factor. In the change of anxiety due to the mother's educational status factor, it was observed that the state and trait anxiety values of the participants whose mothers graduated from secondary schools were higher than the ones whose mothers graduated from primary and high schools statistically.

Keywords: Anxiety, Covid-19, Teacher, Physical Education

1.GİRİŞ

1.1. AMAÇ VE KAPSAM

Dünya Sağlık Örgütü tarafından 30 Ocak tarihinde Covid-19 salgını“uluslararası boyutta halk sağlığı acil durumu” olarak sınıflandırmış, hastalığın ilk defa görüldüğü ülke olan Çin’ in haricinde 100’ den fazla ülkede Covid-19 vakalarının tespit edilmesi, koronavirüsün yayılımı ve şiddeti sebebiyle 11 Mart 2020 tarihinde küresel salgın (pandemi) tanımı yapılmıştır [1]. Bilinmeyen ve tahmin edilemeyen durumlar neticesinde kişiler salgın hastalıklara çoğun zaman panik, korku veya fobi gibi farklı mental reaksiyonlar vermektedir [2]. Covid-19 salgını, çok ciddi kısıtlamalar, ağır hastalıklar ve ölümler ile birlikte psikolojik anlamda herkesi olumsuz yönde ciddi olarak etkilemiştir.Salgının devamlı medyada karşımıza çıkması, vakalarda hızlı yükselme, bulaşının çok basit olması insanları olumsuz olarak etkilemiştir. Dünyada hemen hemen etkisi altına almadığı coğrafya ve ülke kalmayan ve geçen her gün pandemi nedeniyle ölüm sayılarındaki yükselişe neden olan bu virüs sebebiyle Dünya’da birçok etkinlik zorunlu olarak iptal edilmiştir. Dünyada tüm ülkeler koronavirüsün artış hızını azaltmak için birçok tedbir almıştır. Alınan bu tedbirlerden bazıları ülkemizde de yaşama geçirilmiş olup, uluslararası uçak seferlerinin iptali, yalnız yüz yüze eğitimlerin değil ayrıca uzaktan eğitimlerinde durdurulması, ciddi ve önemli çoğu organizasyonun iptali, bazı günlerde sokağa çıkma yasaklarının uygulanması, bazı firmalarda evden çalışma sürecine girilmesi ve oldukça esnek çalışma düzeni uygulanması, ibadet edilen yerlerde ibadetin sınırlandırılması/durdurulması ve en önemlisi ise sosyal mesafe kuralına uyulması ile maske takmadan halka açık alanlarda bulunmanın yasaklanması gibi tedbirlerdir [3]. Salgının sosyal, ekonomik ve/veya sağlık yönünden pek çok etkisinin olmasıyla birlikte eğitim alanında da olumsuz etkileri vardır.

COVID-19 vakaları, Çin' deki ilk sürecinde 4-5 gün gibi kısa süre içerisinde iki katına çıktı. Bu veriler Çin' de bir tecrit uygulanmadığı zamana ait olsa da, yayılmanın ne kadar kolay kontrolden çıkabileceğini göstermektedir [4]. Yayılma ve bulaşma hızı günümüzde gözlemlenen diğer viral enfeksiyonlara ve salgılara göre oldukça hızlı olan Covid-19’ un bu önemli etkinliğini indirgemeye ve Covid-19 hastalığını geçiren bireyleri tedavi etmeye yönelik tedbirler alınmaktadır. Uygulanan bu ciddi tedbirlere ciddi olarak ehemmiyet gösterilmesine rağmen salgından muzdarip olan bireylerin psikolojik açıdan sağlık gereksinimleri belirlenmiştir. İnsanlık tarihindeki diğer

salgınlarda ve yapılan araştırmalarda da travma sonrası stres belirtileri, anksiyete, sağlık kaygısı ve intihar salgınlarn ruhsal etkileri arasında yer aldığı gözlemlenmiştir [5]- [6]- [7]- Enfeksiyonlu kişiler, bulaşmanın devam etmediği űlkelere veya bűlgelere ulaştıka, bulaşmayı durdurmak ve potansiyel salgınlarn űnlemek için çaba sarf edilmektedir. Doğrulanmış ve şüpheli vakaların izole edilmesi ve temaslıların belirlenmesi, bu kontrol çabalarının çok űnemli bir parçasıdır. COVID-19 izolasyon ve temas takibi ile kontrol edilebiliyorsa, halk sağlığı çabaları bu stratejiye odaklanmalıdır; ancak bu, salgınlarn kontrol etmek için yeterli değilse, ek műdahaleler için ek kaynaklara ihtiyaç duyulabilir [8].

2020 yılında Çin’ de yapılan bir arařtırmada, COVID-19 hastalarında ve Covid-19 salgınında etkin olarak gűrev alan saėlık alıřanlarında uykusuzluk, yűksek depresyon, anksiyete ve travma sonrası stres dűzeyleri raporlanmıřtır [9]. 2020 yılında Amerika Birleřik Devletleri’ nde yapılan bir arařtırmada, 775 yetiřkin bireyde koronavirűs nedeniyle saėlık endiřesi, korkusu ve kaygısı yařayan kiřilerin toplumsal davranıřlarının bűyűk űlűde deėiřikliėe uėradıėı gözlemlenmiřtir [10]. Covid-19 enfeksiyonu karřısında farklı űlkelerde bulunan insanların davranıřları farklılık gűsterse de pandemi dűneminde ortaya çıkan sosyal izolasyon, iř kayıpları, hayatın normallerinden uzaklařmak, űlűm vakalarının artması, dini vecibelerinin yerine getirilememesi gibi faktűrlerin kaygı durumunu yűkselttiėi arařtırmalarda gözlemlenmektedir. Kaygı, bilindik bir olaya veya duruma yűnelik duyulan dertlenme ve/veya endiřelenme duygusudur. Çok dűřűk seviyedeki gerginlik duygusundan, ciddi seviyedeki panik duygusuna kadar gidebilen yoėunluklarda gűrűlebilir. Daha ileri seviyelerinde, bireyin egosu bu psikolojik sıkıntılar nedeniyle çaresiz kalabilir ve bazen ruhsal űkűřűne engel olup iyileřemeyecek dűzeye gelebilir [11]. Yani kaygının sűz konusu etkilerinin uzun bir sűre sűrecek mental ve ruhsal meselelere sebep olabileceėi dűřűnűlmektedir.

Dűnya tarihinde insanlık birçok salgın hastalık durumu yaşamış ve bu salgın hastalıklar ile műcadele etmiştir. Ekonomik şartları, sosyalliği ve politik hayatı ciddi derecede etkileyen salgın hastalıklar toplumların geleceklerini ve yazgılarını değiştirmektedir. Yayılma űzelliėi bulunmayan salgın hastalıkların dışında farklı tűrlerdeki birçok bulaşıcı hastalık pandemiye yol açmıştır [12]. Bunlardan birisi ise Covid-19 (koronavirűs) hastalığıdır.

2019 yılının Aralık ayında ilk olarak Çin’ de tespit edilen ve kiřiden kiřiye hızla yayılan koronavirűs, űlkemizde ilk kez 2020 yılı Mart ayında tespit edilmiřtir [13]. Koronavirűs,

solunum yolları enfeksiyonuna sebep olabilen ve solunum damlacıkları ile yayılıp bulaşabilen bir virüs olarak tanımlanmaktadır [14]-[15].

Pandemi süreçlerinde olduğu gibi Çin’deki Wuhan şehrinde 2019 yılında beliren ve dünya üzerinde yayılarak toplumsal yaşamdan eğitime, sosyal hayattan çalışma hayatına kadar insan hayatında önemli derecede değişikliklere ve gelişmelere yol açan Covid-19 pandemisi de Dünya tarihinde iz bırakmıştır. Türkiye aldığı önlemler neticesinde özellikle eğitim alanında koronavirüs salgını ile diğer gelişmiş ülkelerin birçoğunda çok daha sonra karşılaşmıştır [16].

Pandeminin yayılması engellenemez derecede artması ile birlikte Türkiye, koronavirüsle daha erken karşılaşmış olması nedeniyle daha önce bu virüs ile mücadele etmekte olan devletlerin tedbirlerinden ve uygulamalarından faydalanmıştır [17]-[16]. Koronavirüs salgınından dolayı; küresel bir tedirginlik oluşmuş çoğu iş yeri kapatılmış veya durma noktasına gelmiştir. Bu salgın sadece sağlık alanını etkilememektedir. Dünyada okulların ve üniversitelerin büyük bir hızla kapanarak 191 ülkede 1.570 milyondan fazla öğrenciyi nasıl etkilediği gözlemlendi. Öğrencilerin eğitimine nasıl devam edileceğine karar verilmesi gerekmiş ve neredeyse söz konusu ülkelerin tamamı uzaktan eğitime dayalı çoklu eğitim çözümleri devreye almıştır. Konularında uzman ve geleneksel derslerin didaktikleri hakkında bilgili olan profesörler, hepsi hazırlıklı olmasa da, kendilerini bir gecede e-öğrenme ile uğraşmak zorunda buldular [18].

Salgın hastalıklar kişileri bedensel olarak etkilediği gibi ruhsal açıdan da çok etkilemektedir. Covid-19 pandemisinin psikolojik dayanma gücünü ve kaygıyı zorladığı düşünülmektedir. Pandeminin hızlı bir şekilde yayılması, karantinada kalma süreçlerinin oluşması, psikolojik olarak sağlık sektöründe çalışanlarda ve insanlarda kaygı, depresyon, stres ve benzeri etkileri gözlemlenmektedir. Yetişkin bireylerle karşılaştığımızda özellikle çocukların ve yaşlıların psikolojik dayanıklılıkları açısından çok daha endişe, korku ve kaygı hissi duydukları görülmüştür [19]. Artan ve Ark (2020) tarafından yapılan araştırmalarda Covid-19 pandemisi süresince hayatlarını Türkiye’de devam ettiren bireylerin sosyo-demografik yapıları ile psikolojik dayanıklılıkları ve kaygı düzeyleri arasındaki ilişki ele alınmıştır. Netice olarak, kişilerin psikolojik dayanıklılık düzeylerinde artmanın meydana gelmesiyle kaygı düzeylerinin azaldığı sonucuna varmışlardır. Covid-19 pandemi sürecinde kadın bireylerin psikolojik dayanıklılık seviyelerinin daha düşük olduğunu ve kadınların erkeklere nazaran kaygı düzeylerinin daha yüksek olduğunu ortaya çıkarmışlardır [20]. Hayatın akışını değiştiren Covid-19 pandemisi döneminde, en önemli meslek

gruplarından biri olan öğretmenlik mesleğini icra eden öğretmenlerin duygu, düşünce ve özellikle davranışları incelendiğinde, Beden Eğitimi ve Spor öğretmenlerinin Covid-19' a yönelik fikirleri ve kaygı seviyelerinin belirlenmesi amaçlanmıştır, bu doğrultuda Beden Eğitimi Öğretmenlerinin bu süreçteki Covid-19 salgınına yönelik kaygı düzeylerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

2.GENEL BİLGİLER

2.1. BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR

Eğitimin temel prensiplerinden biri insanları, zihinsel ve fiziksel özellikleriyle birlikte yetiştirmektir. Kişilerin bedensel ve psikolojik açıdan sağlıklı ve iyi hissetmesi, sosyal gelişimin de başta gelen şartlarından biridir. Beden Eğitimi dersinin temel amacı, okuldaki öğrencilere sağlıklı fiziksel aktivite alışkanlıkları kazandırmak ve bu alışkanlıkları yaşam boyu devam ettirmektir [21]. İnsanlar Beden eğitimi ve spor ile ilgili birçok tanımlama yapmaktadırlar [22]. Beden Eğitimi; kişilerin bedensel ve mental sağlığını korumak; bütünüyle kişilere ait kişisel becerilerini güçlendirmek, yaşadıkları ve ait oldukları topluma özel çevresel farklılıklarla birlikte, çeşitli oyun ve fiziksel sportif çalışmaların hepsini kapsayan aktiviteler olarak tanım yaparken, Yıldırım ve Yetim (1996) Beden Eğitimi; bir insanın psikolojik olarak bedensel ve sosyolojik açıdan kendisini geliştirmek maksadıyla bir programa çerçevesinde yaptığı faaliyetlerin tamamı olarak ifade etmişlerdir [23]. İnsanların hareket ve alışkanlıklarına yönelik, ilim, sanat ve pedagojik olarak beden eğitiminin; insan sağlığına olumlu etkileri bilimsel açıdan ispatlanmış ve Beden Eğitimi, eğitim kavramı içerisine katmıştır [24]. Spor ise; kaide, organizasyon, tutum ve değer açısından insanları geliştiren bir etkinliktir. Spor zindelik, dakiklik ve incelik isteyen bedensel hareketlerin direkt olarak kendisinden haz alırken, insanları eğlendirirken dinlendirebilen ve kurallara uygun bir şekilde yapılan etkinliktir. Müsabaka olursa, ilgiyi ve başarıyı yükseltici bir güdülenme de meydana çıkmaktadır. Spor, insana ruhsal, yaşamsal ve toplumsal çeşitli faydalar sağlamakta bununla birlikte sportif faaliyetler de insanların fiziksel olgunluklarına olumlu katkılar sağlar. İnsanlar, spor ile birlikte bedensel, zihinsel ve toplumsal faaliyetlerin toplamından bir karakter elde ederler [25]. Fiziologların tanımına göre spor; başarıyı elde etmek için gayret gösteren kabiliyetli insanların seçilmesi, bu insanlara düzenli bir eğitim verilip bedensel gelişimlerini sağlamak ve bu gayretlerini üst düzeyde tutmalarına katkı sağlamaktır [24]. İlhan ve Yavaş' ın yaptığı tanımlamaya göre, Beden Eğitimi ve Sporu yekpare bir parça gibi düşündüğümüzde Milli Eğitimin Temel İlkeleri ile bütünleşip insanların ruhsal, bedensel gelişim sağlamalarına katkıda bulunmaktadır. Sportif oyun ve faaliyetlerin yanında insanların, fiziksel ve psikolojik olarak sağlıklı, düşünce güçlerinin de yüksek olduğu görülmektedir. Bütün bunların arasındaki köklü ve güçlü bağları koparmadan, Beden Eğitimi ve Sporu ayrı düşünmeden Beden Eğitimi ve Sporu bir bütün olarak düşünmemiz gerekmektedir [26].

2.2. BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ

Eğitim kurumlarında başrolü öğretmenler üstlenmektedir. Öğretmenlerin eğitim öğretimdeki sorumlulukları çok fazladır. Öğrencilerin öğrenmelerini en yüksek düzeye çıkarabilmenin gerçek sorumlu öğretmenlerdir. Yüz yüze eğitim kurumlarında öğrencilerden istenilen hareket çeşitliliğini sağlamak için, eğitim ve öğretim faaliyetlerini programlama, uygun fiziksel ortam şartlarını meydana getirme, gerekli araç-gereç sunma, eğitim ve öğretim faaliyetlerini icra etme ve ortaya çıkan sonucu değerlendirip dönüt verme gibi işlemleri yapmak öğretmenin yetki ve sorumluluğundadır [27]. Öğretmenler, insan hareketlerini şekillendirme çabası içinde olan; pedagojik anlamda zor ve karışık görevi olan meslek adamları olarak bilinmektedir. Eğitimin ve diğer mesleklerin eğitimliğini üstlenen öğretmenlik uğraşı, bireylerin ve toplumların mimarı ve diğer meslekleri meydana getiren bir meslektir. [28]. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarının (BESYO) bünyesinde bulunan Beden Eğitimi Öğretmenliği bölümlerinde ve fakülteler kapsamındaki Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümlerinde eğitim alarak bu eğitim-öğretim programı (YÖK tarafından belirlenen) Beden Eğitimi Öğretmenleri' ne uygulanmaktadır.

Öğretmenlerin mesleki yaşamlarında azimli, dengeli, olgun ve hayata iyi adapte olan insanlar olması eğitim açısından büyük önem arz etmektedir. Etkili ve faydalı öğretim ortamlarının ortaya çıkabilmesi amacıyla öğretmenin, tutarlı, nazik, sabırlı, soğukkanlı ve hoşgörülü olması gerekmektedir [29]. Beden Eğitimi Öğretmenleri müsabakalar sonucunda hayal kırıklıkları ile karşılaştıkları durumlarda sakin, olmalı fevri olmamalıdır. Unutmamalıyız ki öğrenciler öğretmenleri rol model olarak almaktadırlar. Beden Eğitimi Öğretmenini okul bünyesinde yer alan takımlar ile ilgili yönetsel ve toplumsal baskılar ikinci plana itmemeli ve tüm ilgi ve alaka öğrencilere verilmelidir. Her zaman öğrenciler candan, pozitif, eleştirilebilen, anlayışlı, sevecen, espri yapabilen, adaletli, tutarlı, taraf tutmayan, dürüst, şefkatli ve önyargısı bulunmayan öğretmenlerden eğitim görmek isterler [30].

2.3. KAYGI

Kaygının sözlük anlamı olarak; tehdit veya tehlike gibi hissedilen durumlarda meydana çıkan; bedensel, davranışsal ve duygusal değişimlerin ve reaksiyonların bulunduğu, otomatik, sağlıklı ve tabii bir cevap mekanizması veya herhangi bir dürtünün hedefini bulamayacağı durumlarda ortaya çıkan tedirgin ve rahatsız eden bir his gözlemlenmektedir. [31]. Doğan Cüceloğlu' na (1996) göre, gelecek zamanda neyin olabileceğini bilememek ve tahmin edememek insanlar için en belirgin kaygı verici nedenlerdendir. [32].

Kaygı, bireyin psikolojik durumunu anlatan ve herhangi bir olumsuzluk ile karşı karşıya kalındığında bireyde bir tedirginlik ve korku hali şeklinde beliren bir durum olarak tanımlanmaktadır [33]. Sigmund Freud' un yaptığı tanımlaya göre kaygı, insanın çevresinden gelebilecek tehlike ve tehditler için bireye uyarıda bulunarak bireyin gereken uyumu sağlamasına ve sağlıklı bir şekilde yaşamını idame etmesine katkı sağlar. Ancak bu uyum sağlama fonksiyonu ortadan kalkar ve mantıklı olmayan bir durum oluşursa normal olmayan davranışlar meydana gelir [34]. Kaygı kavram ile birlikte korku duygusunu bulundurmakta; kişinin bedeninin zor ve güç bir hayati meseleye, olayına veya strese karşı vermiş olduğu olası reaksiyondur. Olası bir kaygı normal bir his gibi görünmekle birlikte gündelik yaşantısına etkisi olmadığı da düşünülmektedir. Kaygı davranışının çok yükselerek insanların hayatlarını etkilemesi halinde ise türlü kaygı bozuklukları meydana gelebilmektedir [35]. Buna benzer psikososyal hallerin Covid-19 salgın sürecinde de olabileceği söylenebilir.

Ergenler, pandemiyle ilişkili daha yüksek depresyon ve anksiyete oranları bildirdiler ve bir çalışmada gençlerin % 14,4' ü travma sonrası stres bozukluğu bildirirken, % 40,4' ü depresyon ve anksiyete yaşadığını bildirdi [36]. Başka bir ankette ergen erkekler, yaşam doyumunda Covid öncesinde % 92' den karantina koşullarında % 72 'ye önemli bir düşüş bildirdi. Ergen kızlar için yaşam memnuniyetindeki düşüş, Covid öncesi % 81' den pandemi sırasında % 62' ye düştü ve en yaşlı genç kızlar Covid-19 kısıtlamaları sırasında en düşük yaşam memnuniyeti değerlerini bildirdi [37].Covid-19 nedeniyle okulların tatil edildiği dönemde, erkeklerin % 21' i ve kızların % 27' si aile içi tartışmaların arttığını bildirdi [38]. Tüm bu raporları, pandemi kısıtlamaları nedeniyle ruh sağlığı hizmetlerine erişimin azalmasıyla birleştirir ve ebeveynlerin çocuklarının eğitim ihtiyaçlarının yanı sıra ruh sağlığı ihtiyaçlarını da ele alması karmaşık bir mesele haline geliyor [39].

Koronavirüs gibi epidemiyolojik hastalıklar, geçmişteki diğer salgınlar gibi epidemiyolojik sorunların yanı sıra psikolojik sorunlar (öfke, psikoz, panik uykusuzluk, depresyon, kaygı, can sıkıntısı ve travma) yaratmaktadır [40]- [41]. Bu olumsuzluklar, alkol ve tütün kullanımının artması, aşırı karbonhidrat tüketimi, egzersizden kaçınma, sosyal izolasyon gibi riskli sağlık davranışlarına dönüşebilir; maruz kalmamış olsa bile uykusuzluk, öfke, stres ve aşırı hastalık korkusu gibi sıkıntı tepkileri gözlemlenebilmektedir [42]- [43]. Bu kaygılar arasında yer alan bir diğer faktör de korkudur. Korku, insanların sağlıkları ile ilgili endişelerine bir tepki olarak ortaya çıkar [44]. Potansiyel bir tehditle karşılaşıldığında güveni veya tehlikeyi tahmin edebilen önceki deneyim ipuçlarına ve bağlamsal bilgilere dayalı olarak uygun bir savunma tepkisi seçme durumu vardır [45]. Önceden plan yapılmadan mesleki faaliyetlerin askıya alınması, okulların kapatılması ve Covid-19 salgını sırasında okulların zamansız yeniden açılması gibi belirsizlikler, kötü ruh sağlığını ve korkuyu tetikledi [46]. Korku, mevcut salgın sırasında insanlar arasında en yaygın psikolojik tepkilerden biri olmuştur. Eğitim, salgın korkusu ve hatta öngörülemeyen izolasyondan olumsuz etkilendi [47].

2.4. COVID-19

2.4.1.COVID-19 Tanımı

Koronavirüs; nefes yolu enfeksiyonuna sebep olabilecek, solunum damlacıkları ile bulaşabilen bir virüs olarak tanımlanmaktadır [14]. Ortaya çıktığı andan itibaren çabuk yayılan her kesimden herkesi etkisi altına alan virüs, dünyada olağan yaşamı büyük ölçüde değiştirmiştir.

Bu dönemde toplum olarak önceki alışkanlıkların yerini, toplum içinde belli bir mesafeye dikkat etme, kalabalık ortamlarda bulunmama, salgının yayılmasını önleyecek malzemelerin daha fazla kullanılması gibi alışkanlıklar almıştır. Covid-19' un ortaya çıkardığı bu değişimler, bireyin yaşamında yeni düzenlemeler meydana getirmiştir.Sağlık problemi yaşamamak için insanlar bu duruma uyum sağlamaya çalışmışlardır [48].

11 Mart 2020 tarihinde ülkemizde açıklanan ilk koronavirüse vakasının ardından, kamu kurum ve kuruluşlarında ve özel sektörde, insanların yaşadığı her alanda, risk grubunda yer alan kişilerin ev dışına çıkmalarının geçici olarak kısıtlanması, hafta sonları evlerden çıkılmaması, eğitimde yüz yüze eğitim yerine uzaktan eğitime geçilmesi, yüksek öğretim kurumlarında eğitimin durdurulması, bütün bunların yanı sıra kamu ve

özelde de esnek çalışma programlarına geçiş gibi hükümler alınmak zorunda kalınmıştır [49]. Bütün bunlar neticesinde Türkiye’ de iş yaşamı, eğitim, sağlık gibi alanları kısaca insan hayatı kötü bir şekilde etkilenmiştir.

Covid-19’ un ülkemizde yayılmasıyla birlikte salgının hızını azaltabilmek adına kişi izleme yöntemleri, ateşi olan kişileri tespit etmek için termal kameralar ile ateş ölçümü, temizlik için kullanılan robotlar, alışverişlerde temas edilmeden kullanılan ödeme yapma yöntemleri, yüz yüze olmayan yeni eğitim sahaları, uzaktan alışveriş sistemleri ve yapay zeka ile ilgili çalışmalar, ilaç sanayisindeki şirketlerin aşı araştırmalarında kullandıkları veri analizleri ve bilgisayar araştırmaları teknolojik yeniliklere sebebiyet vermiş ve Covid-19’ un etkilerini en aza indirme ile ilgili dünyaya yardımı olduğunu söyleyebiliriz.

2.4.2. COVID-19 ve Eğitim

2.4.2.1. Covid-19 Sürecinin Eğitim Üzerine Etkisi

Koronavirüsün sağlık, ekonomi, toplumsal yönden birçok olumsuz neticeleri olmakla beraber eğitim anlamında da olumsuz neticeleri olduğu kaçınılmaz bir gerçektir. Pandeminin ortaya çıktığı bütün ülkelerin öncelikli işlerinden biri de eğitimin kesintiye uğramadan devamını sağlamak olmuştur.

Tüm Dünya’daki milletler, salgının artmasını yavaşlatmak maksadıyla, insanların evlerinden çıkmaması, seyahatlere yasaklar getirilmesi ve okulların kapalı tutulması gibi önlemler almak mecburiyetinde kalmışlar, okulların kapalı kalmasıyla beraber eğitimin içinde olan hiçbir birey okula gidememiştir. Eğitim gören bireylerin yaşadıkları bu olumsuzluk, yaşamlarında eşit düzeyde eğitim alabilmeleri anlamında çok büyük güçlüklerle sonuçlanabilecektir [50]. Okulların kapalı kalması eğitim öğretimin devamlılığını sürdürebilmek amacıyla devletlere, öğretmenlere, öğrencilere, bakıcılara, ebeveynlere kısaca eğitim öğretim ile ilgisi olan herkese ciddi anlamda güçlükler yaşatmaktadır [51].

Dünyada ilk kez karşılaşılan bu durum ülkeleri krize sürükledi. Öğrencilerin okul dışında geçirdikleri sürenin uzaması, öğrenme kayıpları konusunda endişelere yol açtı. Bu durum ülkeleri eğitime devam etmek ve olası öğrenme kayıplarını önlemek için acil önlemler almaya zorlamıştır. Öğrenme kayıplarını azaltmak ve öğrenme eksikliklerini gidermek için ülkeler kendi teknolojik altyapıları ve imkanları dahilinde çeşitli uzaktan eğitim uygulamalarını uygulamışlardır. Okulların yeniden açılması planlanırken,

pandeminin seyri belirsiz kaldığı için yeni bir kriz olasılığına hazırlık amacıyla uzaktan eğitimin yüz yüze eğitimle birleştirileceği senaryolara ağırlık verilmeye başlandı [52]. COVID-19 pandemisi ile karşı karşıya kalan eğitim sistemleri bir yandan bugün için acil önlemler alırken, diğer yandan da gelecek için çözümler üretmek durumunda kaldı. Eğitim sistemlerinin COVID-19 kapsamında aldığı önlemler ve çözüm önerileri genel olarak uzaktan eğitimin nasıl daha etkili olabileceği, olası öğrenme kayıplarının nasıl telafi edilebileceği ve öğrenmeyi ön plana çıkaran öğrenme yaklaşımlarından nasıl yararlanılabileceği çerçevesinde tartışılmıştır [53].

Eğitim öğretimin aksamaması için ülkeleri eğitim konusunda yeni sistemler yapmaya iten etmenlerden bir tanesi okulların kapalı tutulması olmuştur. Dünya üzerinde alışılmışın dışında yeni bir eğitim düzeni ortaya çıkmakta, devletler kesinti olmadan eğitim ve öğretimi sürdürebilmek amacıyla sürekli yeni fikirler bulmaktadır. Eğitim ve öğretimin niteliği genel anlamda dijital erişim düzeyine ve niteliğine bağlı olmuştur [54]. Coronavirüs (Covid-19) pandemisinin ortaya çıktığı tüm ülkeler için öncelikli amaçlardan biri eğitimin kesintisiz devamını sağlamak olmuştur. Bu süreç zarfında, ülkelerin farklı teknolojik alt yapılarla desteklenmiş uzaktan eğitim imkanları kullanmaya başladıkları ortaya çıkmıştır. Dünyanın dört bir yanındaki üniversiteler, çoğu çevrimiçi dağıtım için planlanan uzaktan eğitime geçti [55]. Bu öğrenme yöntemleriyle meşgul olmak, geleneksel sınıf temelli öğretimden farklı olarak algılanabilir. Çevrimiçi öğrenme, hem öğretmenler hem de öğrenciler tarafından aktif öğrenmeye ve öğretimin sağlanması için gerekli teknolojik desteğe odaklanarak yeni öğrenme stillerine uyum sağlamak için ayarlamalar gerektirmiştir [56]-[57]. Ağaoğlu, İmer ve Kurubacak (2002) a göre, çevrimiçi eğitim, öğrencilerin ve öğretmenlerin birbirlerine uzak olduğu, herhangi bir yerde, zaman diliminde veya hangi yaşta olursa olsun herkes için eğitim imkanları sunmaktadır [58]. Chang&Satako (2020) ya göre neredeyse bütün ülkeler, öğretmenler ve okul yöneticileri, öğrenciler ve velilerle iletişimi güçlendirmek için kullanılan tatbiklerin yanı sıra, canlı dersler ve uzaktan verilen kurslar yapılmaktadır. Pandemi sebebiyle birçok ülkede sürekli öğrenme için internete bağlı uzaktan eğitim teknolojilerinin uygulandığı, bazı devletlerde öğrenme muhtevalarının televizyon ve diğer medya destekleriyle ortaya çıktığı, bazılarında ise öğretmen ile öğrenci arasındaki iletişimi devam ettirebilmek adına mevcut uygulamaların kullanıldığı belirtilmektedir. Ek olarak, çevrimiçi eğitim/öğretim programlarını iletmek ve süreçten etkilenenleri hareketlendirmek için kamu kurum ve kuruluşları, anne babalar, öğrenciler, öğretmenler ve idareciler olmak üzere hedefteki

bütün kümeler için çevrimiçi eğitim hakkında farkındalık etkinlikleri veya iletişim taktikleri ortaya çıkardığı görülmektedir. [51].

UNESCO (2020) ya göre, Moğolistan 26 Ocak 2020’ de eğitim ile ilgili faaliyetlerini bitirerek Moğolca, Kazakça, Tuvanca ve İşaret dili şeklinde, hazırladıkları uzaktan kurslar ve televizyon derslerini her gün belirledikleri televizyon kanalı aracılığıyla anne babalar ve eğitimin içindeki tüm paydaşlar için sunmaktadır. Moğolistan’ da okulların kapsanması ile 480 uzaktan eğitim verdikleri kurs ile online olarak kullanıcılara 206 ders kitabını sunarak daha az insanın pandemiden etkilenmesini sağladığı belirtilmektedir. Bu pandemi neticesinde ilk sıraları Çin, İtalya, Amerika Birleşik Devletleri, İspanya, Kore, Fransa, Almanya ve Türkiye gibi ülkeler ile diğer ülkelerdeki okulların eğitim öğretim faaliyetlerini durdurmak zorunda kalmışlardır. [59].

Dünya’ da okulda eğitim faaliyetlerinin yapılamaması neticesinde uzaktan eğitim uygulamaları esas öğrenme kaynağı olmuştur. Okullarda eğitim faaliyetleri bitirilmiş ve birçok birey uzaktan eğitim faaliyetleri ile eğitimine devam etmişlerdir. Çevrimiçi eğitim, öğrenci-öğrenci ve öğrenci-öğretmen etkileşimi ve eğitim materyallerinin dağıtımı için internet kullanılarak öğrenme materyallerinin teslimidir. Son on yılda, teknoloji destekli öğrenmenin ilerlemesiyle öğretmenler, öğrencilerde kendi kendine öğrenmeyi ve değerlendirmeyi teşvik etmek için çevrimiçi öğrenme platformlarını kullanmaya başladılar. Çevrimiçi eğitimin kullanımı aynı zamanda hem eşzamanlı hem de eşzamansız öğrenme seçenekleriyle büyük bir öğrenci grubunun aynı anda (derslerin mümkün olmadığı yerlerde) katılımını sağlamaya yardımcı olur [60]. Eşzamanlı öğrenme, tüm öğrencilerin aynı içeriği benzer şekilde öğrenmesini sağlarken, eşzamansız öğrenme, öğrencilerin kendi hızlarında ve mümkün olan yerlerde kendi zamanlarında öğrenmeye ilgi duymasıyla, bilgilerin siteler ve kampüsler arasında iletilmesini kolaylaştırır. Benzer şekilde, harmanlanmış öğrenmenin bir bileşeni olarak çevrimiçi eğitim sunumu, öğretmenlerin öğrencilerin öğrenme stillerine esnek bir şekilde uyum sağlamasına ve onları değerlendirmesine olanak tanır [61]. Büyük bir grup yüz yüze oturumunda geri bildirim mümkün olmayabilirken, öğretmenlere bireysel öğrenci için gereken gerekli desteği sağlamada yardımcı olabilir [62]. Türkiye’de Covid-19 pandemisi nedeniyle normalde örgün eğitim veren üniversiteler hızlı bir düzenleme yaparak acil durum uzaktan eğitime geçti. Dersler senkron (eşzamanlı), asenkron (asenكرون) veya hibrit (senكرون-asenكرون) şeklindeydi [63]. Pandemi nedeniyle yüz yüze eğitim verilemediğinden, öğretmen eğitimcileri öğrenmenin sürekliliğini sağlamak ve öğretmen adaylarının çevrimiçi uzaktan eğitimi benimseyebilmeleri için mevcut

teknolojik imkanlardan yararlanarak hızlı bir şekilde uzaktan eğitim sürecini başlattılar. Burada önemli olan nokta şudur; öğretmen adayları hem lisans programlarındaki tüm derslere katılmak, hem de ilkokul öğrencileriyle online platformlarda tanışmak zorunda kaldılar. Uzaktan eğitimde ders anlatımı, sınıf yönetimi, zamanı etkin kullanma, öğrencileri motive etme gibi birçok önemli noktada başarılı olmaları gerekiyordu. Daha önce ilkokullarda sınıf öğretmenin öğrencileriyle yüz yüze eğitim alma şansı olmasına rağmen, öğretmen adaylarının böyle bir şansı yoktu. Hayatlarında ilk kez gördükleri öğrencileri gözlemlmeleri ve ders planlarını açıklamaları istenmiştir [64]. Bununla birlikte küresel anlamda krize neden olan bu salgın sebebi ile Türkiye' de Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından pandemiye karşı uygulanan eğitim tedbirleri anlamında 16 Mart 2020 itibariyle eğitim kurumlarının kapatıldığı ve eğitime uzaktan eğitim ile devam edileceği açıklanmıştır [17]. Tüm Dünya' da öğrencilerin en az % 91'inin okulların kapatılmasından etkilendiği söylenebilmektedir. Tüm Dünya' da salgın hastalık nedeni ile uzaktan eğitim ilk ve tek çözüm haline gelmiştir. Devletler, sağlığa dönük önlemlere paralel olarak, eğitimin aksamadan devam etmesi ve öğrencilerin boşlukta kalmamaları gerekçesiyle eldeki olanaklar çerçevesinde uzaktan eğitime gidilmesi neticesine varılmıştır [65].

Uzaktan eğitim, hayatlarını farklı lokasyonlarda devam ettiren öğrenciler ve öğretmenler arasında aktif bir şekilde iletişim kurma olanağı oluşturmakta, öğretmen ve öğrencilere pek çok değişkenden bağımsız olarak işbirlikçi ve bireysel çalışma alanı oluşturmaktadır [66].

Salgının yayılmasını önlemek için öğretim kurumlarını kapatmak zorunda kalan ülkelerden biri de ülkemiz olmuştur. Millî Eğitim Bakanlığı (MEB 2020) eğitimin aksamaması, öğretmen ve öğrenci arasındaki iletişimi sürdürmek gerekçesiyle uzmanlar tarafından hazırlanmış Eğitim Bilişim Ağı (EBA) yardımıyla eğitim/öğretimi uzaktan devam ettirme yoluna gitmiş ve bu anlamda 7.783.213 öğrenci ve 1.030.516 öğretmen Eğitim Bilişim Ağı'na dahil olmuş, bu uygulama sayesinde 5.954.174 canlı ders yapılmıştır. [17].

Bu şekilde bir eğitim öğretim programının eğitim paydaşları açısından çeşitlilikleri ve gereklilikleri olan ortak bir noktası olduğu, bu nedenle en fazla öğrenmeyi ortaya çıkarmak ve sürekliliğinin sağlanması amaç edinilmiştir [67]-[68]. Uzaktan eğitimin ortaya çıkarmış olduğu avantajlarının yanı sıra yüz yüze eğitimin yerinin doldurulmasının mümkün olamayacağı; eğitimin uzaktan eğitim olarak devam etmesinin eksiklikleri olduğu da bir gerçektir

Ülkelerinde eğitim öğretime uzaktan eğitim ile devam etmeye karar vermiş, teknolojik altyapı ve olanaklara göre uzaktan öğrenmeyi; basılı öğretim gereçleri, radyo yayınları, televizyon yayınları, çevrimiçi öğretim muhtevaları veya çevrimiçi etkileşimli canlı dersler gibi araç gereçlerden biri veya daha fazlası kullanılarak sunulmaya çalışılmıştır [69].

İtalyan Teknik Bilim Komitesi, "Mümkün olan ve yapısal, güvenlik ve meteorolojik değişkenlerle uyumlu olan rekreasyon ve fiziksel aktiviteler için, alternatif bir öğrenme fırsatı olarak dış mekanı zenginleştiren dış mekan aktivitelerini tercih etmeliyiz. Beden Eğitimi etkinlikleri için, kapalı alanda gerçekleştiriliyorsa, yeterli havalandırma ve kişiler arası en az iki metrelik mesafe garanti edilmelidir. Fiziksel mesafeye izin veren bireysel fiziksel spor aktiviteleri tercih edilmelidir" dedi. Bu nedenle, öğretmenler öğretme/öğrenme tasarımlarında önemli değişiklikler yapmak zorunda kaldılar, özellikle beden eğitimi, öğretme/öğrenme etkinliklerini tasarlarken en çok uyarlanması gereken öğretim konularından biridir. Sorun, Beden Eğitiminin diğer öğretim derslerinden farklı olarak didaktik ve eğitici özelliklere sahip olmasıdır [70]- [71]. Uzaktan eğitime kolaylıkla "aktarılamaz", Beden Eğitimi okul deneyimlerinde önemli bir niteliksel ve niceliksel azalma sağlar ve beden eğitiminin öğretim yöntemleri ve öğrenme amaçlarının gerekli bir şekilde yeniden tasarlanmasını gerektirir. Açık havada hareket eğitimi, öğretme/öğrenme planlaması için yeni fikirler sunmak için geliştirilecek iyi bir uygulama gibi görünmektedir ve bu amaçla hizmette kalıcı eğitim faaliyetleri esastır [71].

Pandemi kaynaklı bu hızlı gelişmeler, Türkiye'deki uzaktan eğitim sisteminin altyapı, içerik ve pedagoji açısından güçlendirilmesi ve kalitesinin artırılması gerektiğini ortaya koymuştur [72]. Covid-19 salgını, geleneksel eğitim programlarının tasarımını ve yapısını da değiştirdi. Öğretmen eğitimcileri, çevrimiçi öğretime geçişlerinde rehberlik edecek ve öğretmen adaylarının gelecekteki sınıflarında öğrenme teknolojilerini kullanma konusunda yeterlilikler kazanmalarına yardımcı olacak bir tasarıma ihtiyaç duymaya başladılar [73]. Genellikle eğitim fakültesi son sınıfta yer alan öğretmenlik uygulaması dersinde öğretmen adaylarını desteklemek için staj okulları ile işbirliği yapılmaktadır [74]. Ancak eğitim fakültelerinin programları, Covid 19 pandemisi ortaya çıkana kadar gerçekten uzaktan eğitime hazır değildi [75].

Pandemi döneminde Avrupa ülkelerindeki Beden Eğitimi dersinin güncel durumunu açığa çıkarmak gerekçesi ile 37 ülkenin 41 EUPEA üyesini içine alacak şekilde Avrupa Beden Eğitimi Birliği [EUPEA] (2020) tarafından bir araştırma yapılarakaraştırmaya

cevap veren yaklaşık 39 üye ÷lkeye göre alınan veriler, üye ÷lkelerin yaklaşık % 41' i civarında okulların kapatıldığı ve beden eğitimi dersinin evlerde öğretimin bir bölümü olduğunu; yaklaşık %39'u da okulların kapalı olmadığını ve Beden Eğitimi derslerinin dar kapsamda ve teklifler ile devamının sağlandığını; % 16' sında okulların kapalı olmadığını fakat Beden Eğitimi derslerinin yapılmadığını belirtmiştir. Pandemi döneminde okulların Beden Eğitimi ders saatlerini eksiltme yaptırımları olup olmadığına yönelik soruya, katılan ÷lkelerin % 75' i ders saatlerini eksiltmeye gitmedikleri, % 25' i ise ders saatlerini eksiltmeye gittiklerigözlemlenmiştir. Yine bu çalışmada, beden eğitimi derslerinin plan/program çerçevesindeki ders sayısının devamının mümkün olmayacağı vurgulanmıştır. Katalonya devletlerin öğrencilerinin Beden Eğitimi dersleri için isteklerini arttırmak maksadı ile en çok uyguladıkları yöntemin “hareket günlükleri (öğrencilerin gün içerisinde yaptıkları Beden Eğitimi spor aktivitelerini kayıt ettikleri doküman)” olduğu belirtilmiştir. Beden Eğitimi ders saatlerinde saat sayısını azaltmayan ÷lkeler arasında bulunan İtalya, okulların kapanmasını takip eden dönemde, öğretmenlerin Çevrimiçi Uzaktan Eğitim yardımı ile dersleri işlemelerine ve uygulamalarına imkan sağladığı, özellikle ilgilenen uzmanların ve kuruluşların beden eğitimi öğretmenlerine çevrimiçi bir çok materyalle yardımda bulunulduğu, çevrimiçi Beden Eğitimi derslerinin yararlı bir şekilde icra edilebilmesi için türlü araçların tanıtımının yapıldığı çevrimiçi seminerler organize edildiği ve “Hareket Etmeyi Durdurmuyorum” sloganıyla toplumsal kampanyalar yapıldığı belirtilmiştir. Özellikle Beden Eğitimi alanında, öğretmen meselelerini içine alacak Türkiye'deki durumu ortaya çıkaran araştırma sayısının çok dar kapsamda olduğu gör÷lmektedir [76]. Tüm dersleri içeren değişik ayarlamalar Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yapılmış, EBA vasıta ile kaynak ulaşımı sağlanmasına rağmen, sunulan mevcut kaynakların öğrenimefaydası/etkisi ve Beden Eğitimi Öğretmenlerinin söz konusu kaynakları verimlişekilde kullanabilme kabiliyetine yönelik bilgiye ve beceriye ihtiyaç duyulmaktadır. Bu konu ile ilgiliyorum şeklinde alınan bazı geri dönüşler Beden Eğitimi ders hedeflerine EBA aracılığıyla yapılan uygulamalar ile ulaşamadığını ortaya çıkarmıştır [77].

Öğretmenlerin yeterlilik algılarının yanı sıra yapılan araştırmalarda, koronavirüs salgını döneminde, çevrimiçi uzaktan eğitim ve televizyon yardımlı ilkokullarda 10 ve ortaokullarda 22 farklı dersin olduğu fakat bu derslerin içerisinde Görsel Sanatlar, Müzik ve Resim dersleri ile birlikte Beden Eğitimi dersinin de olmadığı, ilave olarak bütün alan öğretmenlerinin de bu süreç içerisinde olmadığı tespit edilmiştir [72]. Çevrimiçi uzaktan eğitim aktüel bir eğitsel araştırma alanı olmamızı uzun süredir

korumakla birlikte, eğitimin dijitalleşmesi ve çağa ayak uydurması için bu tür bir küresel ani gayret ve gereksinim daha önce olmamış, diğer öğretmenlerde olduğu gibi beden eğitimi öğretmenlerini de çevrimiçi ve uzaktan eğitime mecbur kılan COVID-19 salgını, öğretmenlerin oynadıkları rolü ve yeterliliklerini tekrar gözden geçirerek değerlendirmesine sebep olmuştur.

2.4.2.2. Covid-19 Sürecinin Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmenleri Üzerine Etkisi

Eğitim öğretimi bir anda ele geçiren ve eğitsel faaliyetleri tamamıyla etkileyen bu salgını, böylesi bir süreçle karşı karşıya kalan öğretmenler için değişik bir tecrübe olmuştur. Karşılaşılan bu durum, öğretmenleri yüz yüze eğitimin dışında farklı yöntem ve araçlarla öğretim yapmaya; öğrencilerin öğrenmesini ve iyi olma durumunu desteklemeye daha fazla teşvik etmiştir. Öğretmenler bu süreci olabildiğince yararlı bir biçimde devam ettirmenin yollarını aramış, ayrıca pandeminin kendi hayatlarında meydana getirdiği sosyal ve ruhsal zorluklarla baş edebilme durumunda kalmışlardır.

Beden Eğitimi dersini, işleyiş açısından teori içeren bilgilerin daha yoğun olduğu derslerden farklı olarak, derslerin uygulamalı olarak yapıldığı, istenilenin gösterilip uygulatıldığı ve çoğunlukla geri bildirimler ile düzeltilmenin yapıldığı ders olarak tanımlayabiliriz. Öğrenciye derslik dışında bir ortamda, değişik gereçlerle, hür ve serbest hareket etme imkanı sağlayan bir derstir [78]. Çeşitli araç gereç kullanımının ders için olmazsa olmaz olduğu Beden Eğitimi dersi, spor yapmaya müsait saha gerektiren, grup etkinlik ve müsabakalarının uygulandığı hareketli bir derstir. Beden Eğitimi dersi, birçok dersten değişik özellik göstermektedir. Beden Eğitimi dersi öğrenciyi bedensel olarak ilerletmenin yanında öğrenciye birçok katkı sağlamaktadır [79]. Beden Eğitiminin yararları arasında bireyin sosyalleşmesine, bireyin yetenek ortaya koymasına, oyun oynamasına, kendine güven kazanmasına, saygı göstermesine, mücadele etmesine, yardımlaşmasına, takım ruhuna sahip olabilmesine ve hayat boyu spor alışkanlığı elde edebilmesi gibi birçok faydasından söz edebiliriz. Beden Eğitimi dersi ile alakalı yukarıda anlatılan şartlar göz önüne alındığında Beden Eğitimi derslerinin ekran başında yapılacak olması; spor malzemelerinin gerekli olması, evdeki hareket sahasının dar olması, hareket etkinliklerinin net anlaşılır olmaması gibi sebepler neticeyle, derslerde alınması gereken verimin alınamaması ve derse katılımda isteksiz olması gibi meseleleri beraberinde getirebilir. Bu tür meseleler kazanımların elde edilmesinde verimin düşmesine, vaktin kaybolmasına, öğretmen ve öğrencilerin derse karşı olan güdülenmelerinin azalmasına sebep olabilmektedir.

3.GEREÇ VE YÖNTEM

Araştırmanın bu bölümünde, çalışmanın; tez çalışmasının yeri, araştırmanın tipi, evren ve örnekleme, örnekleme yöntemi, veri toplama araçları, veri toplama yöntemi, verilerin nasıl analiz yapıldığı bulunmaktadır.

3.1. ARAŞTIRMANIN EVREN VE ÖRNEKLEMİ

Araştırmanın evreni; Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenini kapsamaktadır.

Araştırmanın örnekleme; Koronavirüs (Covid-19) Pandemisi Sürecinde 159 kadın ve 109 erkek olmak üzere toplam 268 Beden Eğitimi ve Spor öğretmenini kapsamaktadır.

3.2. ARAŞTIRMANIN MODELİ

Ülkemizde Covid-19 salgını ilk kez 2020 Mart ayında ortaya çıkmıştır. Maske, sosyal mesafe gibi önlemler alınmıştır. Anket uygulamaları 2022 Şubat ve 2022 Mart aylarında yapıldığı için Covid-19 senesi olarak nitelendirilmiştir. Bu araştırmada Bursa İlinde görev yapmakta olan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin koronavirüs salgını süresince kaygı seviyelerinin araştırılması hedeflenmektedir. Nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli araştırma yöntemi olarak kullanılmıştır.

Henüz varlığı süren veya geçmiş zamanda gerçekleşen bir durumu betimlemeyi hedef alan bir araştırma yaklaşımı olarak tanımlanan tarama modelinin en öncelikli gereği, olası durumun değiştirilmesine dönük bir müdahalede olmadan gözlem yapılması olarak belirtilmiştir [80]. Tarama kapsamında yapılan araştırmalar, araştırmaya katılan bireylerin bir konu veya olay ile ilgili fikir, alaka, beceri veya davranış gibi özelliklerinin saptandığı bir araştırma modelidir ve bu araştırma yöntemi ile yapılan çalışmalarda çoğu zaman büyük bir topluluktan araştırmacı tarafından belirlenen yanıt opsiyonları kullanılarak hedeflere yönelik bilgi toplanmaktadır [81].

Diğer bir deyişle tarama modeli, birçok insandan oluşan bir kainatta, kainat hakkında düşünceye ulaşmak amacı ile kainatın tamamı ya da kainattan seçilecek bir örnek, grup ya da örneklem baz alınarak yapılacak tarama düzenlemeleridir [82].

3.3. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

Verilerin elde edilmesinde; betimsel bir araştırma modeli kullanılmıştır. Araştırmada 1964 yılında Spielberg ve arkadaşları tarafından geliştirilmiş Le Compte ve Öner tarafından ise Türkçe uyarlaması standardizasyonu 1974-1977’ de yapılmış 4’ lü likert tipli ölçek kullanılmıştır. Durumluk kaygı ölçeği, kişinin belli bir an ve şartlarda kendisini nasıl hissettiğinin tanımlanması ile alakalıdır.

Özellikle birey ölçeğin maddelerini okurken hislerinin şiddetine göre “1 (Hiç), 2 (Biraz), 3 (Çok), 4 (Tamamıyla)” şeklinde seçeneklerden bir tanesini işaretlemesi gerektirmektedir.

Durumluk kaygı testinde 20 soru vardır. Sürekli kaygı ölçeğine bakıldığında bu ölçek kişinin genel olarak kendini nasıl hissettiğinin betimlenmesini gerektirmektedir. Bu ölçekte yer alan maddelerin her birini “1 (Hemen Hemen hiçbir zaman), 2 (Bazen), 3 (Çoğu zaman), 4 (Her zaman)” ifadeleri içerisinde bir tanesi ile cevaplamaktadır. Bu ölçekte de 20 soru bulunmaktadır.

Bu ölçekte, katılımcılar durumluk kaygı düzeylerini belirlemek için bir puanlama sistemi kullanmaktadır. Ölçekte yer alan her bir ifade için "hiç", "biraz", "çok" veya "tamamıyla" gibi seçenekler arasından kendilerine en uygun olanını işaretlemektedirler.

Puanlama yapılırken, ölçekte bulunan 20 maddeye pozitif veya negatif özelliklerine göre puanlar verilmektedir. Bazı maddeler pozitif özelliklere sahipken (toplam kaygı puanını arttıran), diğerleri negatif özelliklere sahiptir (toplam kaygı puanını azaltan).

Her madde için, pozitif veya negatif özelliğine bağlı olarak 1 ile 4 arasında bir puan verilmekte ve bu puanlara 50 sabiti eklenmektedir. Sonuç olarak, elde edilen toplam puan, ölçeği dolduran kişinin kaygı düzeyini yansıtmaktadır. En yüksek puan 80, en düşük puan ise 20 olarak belirlenmiştir.

Bu puanlama sistemi kullanılarak, ölçeği dolduran kişinin kaygı düzeyi belirlenebilmektedir. Toplam kaygı puanı ne kadar yüksekse, kişinin kaygı düzeyinin o kadar fazla olduğu söylenebilir.

Bu envanterde, anksiyete düzeyini belirlemek için kullanılan bir puanlama sistemi bulunmaktadır. Toplam anksiyete puanı, envanterde yer alan 20 maddeye verilen puanlarla hesaplanmaktadır. Bazı maddeler pozitif özelliklere sahipken (toplam anksiyete puanını artıran), diğerleri negatif özelliklere sahiptir (toplam anksiyete puanını azaltan).

Puanlama yapılırken, her madde için pozitif veya negatif özelliğine göre 1 ile 4 arasında bir puan verilmekte ve bu puanlara 50 sabiti eklenmektedir. Sonuç olarak, elde edilen toplam puan anksiyete düzeyini temsil etmektedir. En yüksek puan 80, en düşük puan ise 20 olarak belirlenmiştir.

Bu puanlama sistemi kullanılarak, envanteri dolduran kişinin anksiyete düzeyi belirlenebilmektedir. Toplam anksiyete puanı ne kadar yüksekse, kişinin anksiyete düzeyinin o kadar yüksek olduğu söylenebilir.

Sürekli kaygı puanları için ise 35 sabiti eklenerek sonuç elde edilmektedir. Puanların yorumlanmasında, hem durumluk kaygı puanları hem de sürekli kaygı puanları dikkate alınarak toplam bir puan hesaplanır. Bu toplam puan değeri 20 ile 80 arasında değişir.

Bu puanlama sistemiyle, büyük puanlar yüksek kaygı seviyesini, küçük puanlar ise düşük kaygı seviyesini belirtir. Yani, toplam puan ne kadar yüksekse, kişinin kaygı seviyesi o kadar yüksek olabilir. Tam tersi olarak, toplam puan ne kadar düşükse, kaygı seviyesi de o kadar düşük olabilir.

Sonuç olarak, bu puanlama sistemi, kişinin durumluk ve sürekli kaygı düzeyini belirlemek için kullanılmaktadır. Puanın büyüklüğü, kişinin genel kaygı seviyesini gösterirken, küçük puanlar düşük kaygı düzeyini yansıtmaktadır. [83].

3.4. VERİLERİN ANALİZİ

SPSS 26 istatistik paket programı (Statistical Package for Social Science) araştırmanın veri analizlerini yapmak amacı ile kullanılmış ve verilerin titizlikle elde edilmesinin ardından çalışmadaki katılımcıların söz konusu ölçekte bulunan her madde vermiş olduğu cevaplar SPSS programına kaydedilmiştir. Verilerin homojenlik ve varyansları test edilmiş, normalite durumlarına uygun olan testler seçilmiştir. Çoklu karşılaştırmalarda One-Way Anova, İkili karşılaştırmalarda Independent Samples T test, farklılık kaynağının tespit edilmesinde ise Tukey HSD testi tercih edilmiştir.

3.5. BULGULAR

Tablo 1. Cinsiyet faktörüne bağlı kaygı değişimleri

Cinsiyet	n	Durumluk Kaygı				Sürekli Kaygı			
		X	Ss	T	P	x	Ss	t	P
Erkek	109	58,6055	11,40664	1,011	,304	32,1009	9,64360	2,331	,019
Kadın	159	57,2264	10,30234			29,3585	9,19155		

* P<0.05 gruplar arası anlamlı değişim

Tablo 1’de görüldüğü üzere cinsiyet faktörüne bağlı olarak Durumluk kaygı değerlerinde istatistiki bir değişim gözlenmezken, Erkekler için sürekli kaygı ortalama değerinin kadınlara ait değerden istatistiki olarak daha yüksek olduğu tespit edilmiştir (p<0.05).

Tablo 2. Yaş Faktörüne Bağlı Kaygı Değişimleri

Yaş	n	Durumluk Kaygı				Sürekli Kaygı			
		X	Ss	F	P	x	Ss	F	P
22-26	29	55,2069	10,35229	2,765	,065	27,7586	8,29223	1,501	,225
27-31	25	61,9600	9,25779			31,8000	8,82232		
32 ve üzeri	214	57,6495	10,88884			30,6869	9,64585		
Toplam	268	57,7873	10,76561			30,4739	9,45694		

Tablo 2’ de de görüleceği gibi Yaş faktörüne bağlı olarak durumluk ve sürekli kaygı ortalama değerleri karşılaştırıldığında istatistiki bir farklılık gözlenmemiştir.

Tablo 3. Medeni Durum Faktörüne Bağlı Kaygı Değişimleri

Medeni Durum	n	Durumluk Kaygı				Sürekli Kaygı			
		x	Ss	T	P	X	Ss	t	P
Evli	214	57,8224	10,83925	,106	,914	30,8458	9,50708	1,283	,194
Bekar	54	57,6481	10,56723			29,0000	9,19393		

Tablo 3’de de görüleceği gibi medeni durum faktörüne bağlı olarak durumluk ve sürekli kaygı ortalama değerleri arasında istatistiki bir değişim gözlenmemiştir.

Tablo 4. Baba Eğitim Durumu Faktörüne Bağlı Kaygı Değişimleri

Baba Eğitim Düzeyi	n	Durumluk Kaygı				Sürekli Kaygı			
		x	Ss	f	P	x	Ss	f	p
İlkokul	117	57,7778	11,95041	,284	,837	30,9658	9,62122	,919	,432
Ortaokul	39	58,7436	8,72600			30,8718	8,46721		
Lise	52	56,7308	10,17902			28,5192	9,66800		
Yüksekokul	60	58,1000	10,16925			30,9500	9,56942		

Tablo 4’ te de görüleceği gibi Baba eğitim durumu faktörüne bağlı olarak durumluk ve sürekli kaygı ortalama değerleri arasında istatistiki bir değişim gözlenmemiştir.

Tablo 5. Anne Eğitim Durumu Faktörüne Bağlı Kaygı Değişimleri

Anne Eğitim Düzeyi	n	Durumluk Kaygı				Sürekli Kaygı			
		x	Ss	f	p	x	Ss	f	p
İlkokul	183	56,9180	10,71606 _b	4,291	,006*	29,9563	9,19796 _b	3,056	,029*
Ortaokul	33	63,9394	10,29545 _a			34,8788	10,01798 _a		
Lise	33	56,5455	10,35643 _b			28,6667	9,36638 _b		
Yüksekokul	19	57,6316	9,95105			30,9474	9,60598		

*,a,b,c = P<0.05 gruplar arası anlamlı değişim

Tablo 5’den de anlaşılaçağı gibi annesi ortaokul mezunu olanların Durumluk ve Sürekli kaygı değlerlerinin İlkokul ve Lise mezunlarına nazaran istatistiki anlamda yüksek olduğı belirlenmiştir ($p<0.05$).

4.TARTIŞMA ve SONUÇ

Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Covid-19 salgını sürecindeki kaygı düzeylerinin incelenmesinin amaçlandığı bu çalışmada; cinsiyet değişkenine göre durumluk kaygı değerinden istatistiki bir değişim gözlenmezken, erkek öğretmenlere ait sürekli kaygı ortalama değerlerinin kadın öğretmenlere ait değerden istatistiki anlamda yüksek olduğu belirlenmiştir ($p<0.05$). Medeni hal ve yaş faktörlerine bağlı olarak durumluk ve sürekli kaygı değerleri arasında istatistiki bir değişim tespit edilmemiştir. Baba eğitim düzeyi faktörüne bağlı olarak istatistiki bir değişim gözlenmezken, annesi ortaokul mezunu olan öğretmenlerin annesi ilkokul ve lise mezunu olan öğretmenlere nazaran kaygı değerlerinin istatistiki anlamda daha yüksek ortalamaya sahip olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$).

Cinsiyete faktörüne bağlı olarak durumluk kaygı değerinden istatistiki bir değişim gözlenmezken, erkek öğretmenlere ait sürekli kaygı ortalama değerlerinin kadın öğretmenlere ait değerden istatistiki anlamda yüksek olduğu belirlenmiştir (tablo 1; $p<0.05$). Literatürde araştırma bulgularımızı destekleyen çalışmalara rastlamak mümkündür [84]- [85]-[86]-[87]-[88]-[89]-[47]-[90]-[91]-[92]. Bunun ayanında araştırma bulgularımızı desteklemeyen ve kadın ve erkekler arasında kaygı değişimi bildirmeyen bazı araştırmalar ilgili literatürde kendisine yer bulur [93].

Lau ve ark (2020) Sars virüsüne yönelik çalışmalarında kadınların erkeklerden daha yüksek kaygı düzeyine sahip olduklarını bildirmektedirler. [88]. Duan ve Zhu (2020) Covid-19 un insanlar üzerindeki psikolojik etkilerine yönelik çalışmasında Covid 19'un kadınlarda daha fazla ruhsal soruna yol açtığını, [90]. Wang ve Ark (2020) Covid 19 sürecindeki psikolojik tepkilere yönelik çalışmasında kadınlara ait stres seviyesinin erkeklere nazaran daha yüksek olduğunu bildirmektedir. [47]. Oktay MC (2017) deneme dalışı yapan bireylerin kaygı düzeylerine yönelik araştırmasında Sürekli ve Durumluk kaygı puanlarında cinsiyetler arasında istatistiki farklılık olduğunu bildirmektedir. Bu çalışmalara ait bulgular araştırma sonuçlarımızı desteklemesi açısından oldukça önemlidir. [94]. Karaca ve Ark (2020) kadın beden eğitimi öğretmenlerinin erkek öğretmenlere nazaran COVID-19 kaynaklı fobilerden daha fazla etkilendiklerini bildirmektedir. İlgili literatürden de anlaşılacağı üzere, kadın ve erkeklerin covid 19 sürecinden etkilenme durumlarına yönelik çalışmaların heterojen ve kararsız bir yapıya

sahip olduğu görülmektedir. [95]. Bu durumun araştırma gruplarının özelliklerine, çalışma zaman ve kapsamına bağlı olduğu söylenilebilir. Araştırmamızda gözlenen ve istatistiki olarak anlamlı olduğu tespit edilen kadınlara ait yüksek kaygı değerinin, Türk toplumunda kadın ve erkeklere verilen sosyal sorunluluk, rol ve statüden kaynaklanabileceği düşünülmektedir. Kadınların erkeklere nazaran psikolojik anlamda daha kırılgan olmaları ve toplumsal yapıya bağlı olarak risk faktörü daha az ve sağlam bir temele oturmuş gelecek beklentisine bağlı olabileceği bu durumu açıklar niteliktedir. Toplumsal norm ve kuralların kadın ve erkeğe eşit gelecek hakkı tanınması için cinsiyete bağlı dezavantajlı yaşamsal formların düzenlenmesi bir gerekliliktir. Bu araştırmada sadece Covid-19 sürecinde öğretmenlerin kaygı düzeyi incelenmeye çalışılmıştır. Kadın ve erkek öğretmen adayların durumluk ve sürekli kaygı durumlarının ortaya konulmasının yanında mesleki ve sosyal kaygı düzeylerinin belirlenerek düzenleme yapılması bu tür araştırmaların önemini ortaya koyar niteliktedir.

Araştırmamızda yaş faktörüne bağlı olarak sürekli ve durumluk kaygı değerleri arasında istatistiki bir değişim gözlenmemiştir (tablo 2). Covid-19 Pandemi Sürecinde Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Stres ve Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi konulu araştırmasında kaygı ortalamalarında cinsiyet, yaş faktörlerine bağlı istatistiki bir değişim bildirmemektedir. [96]. Altıntaş ve ark (2020) koronavirüs fobisi ile yaş arasında istatistiki değişimler rapor etmektedirler [97]. Çakmak ve Hevdanlı yaş, cinsiyet, aile eğitimi, sosyo-ekonomik durum, başarı durumu gibi etkenlerin bireyde kaygı durumuna sebep olabileceğini bildirmektedir [98]. Polman ve Ark (2007) kaygının spor ve spor performansı ile ilişkisi olduğu kadar bu durumun motivasyon ve başarı kavramlarıyla da bağlantılı olabileceğini söylemiştir. Kaygının yapılan aktiviteyi etkilerken hangi dışsal ve fiziksel etmenlerden etkilenebileceği üzerinde durduğunda özellikle cinsiyet ve yaşın önemli ve birçok noktadan tanı için belirleyici rolleri olabileceğini belirtmiştir. Her ne kadar literatürde yaş değişkeninin kaygı üzerine etkisi olduğuna yönelik çalışmalar ağırlıklı olsa bile, araştırmamızda öğretmenlerin yaşlarının birbirine yakın olmasının bu durumun nedeni olabileceği düşünülmektedir. Ayrıca; öğretmenlerin belirli bir programa bağlı kalmaları, ortak ve derslerinde benzer müfredat programı uygulamalarına yer vermelerinin homojen bir yapı oluşturduğu da söylenilebilir. [99].

Araştırmamızda medeni durum faktörüne bağlı olarak durumluk ve sürekli kaygı ortalama değerleri arasında istatistiki bir değişim gözlenmemiştir (tablo 3). Oktay (2017) araştırmasında medeni durum faktörüne bağlı durumluk kaygı değerlerinde

istatistiki bir değişim bildirmezken, sürekli kaygı değerlerinde bekarların evlilere nazaran istatistiki anlamda daha yüksek değere sahip olduğunu bildirmektedir. [94]. Gül Akmaz ve Ceyhan (2009) medeni durum faktörüne bağlı olarak sürekli ve durumluk kaygı değerlerinde istatistiki bir değişim bildirmemektedir. [100]. Öğretmenler arasında genç ve bekar ile kadınların daha yüksek kaygı, depresyon ve psikolojik esneksizlik yaşadıkları görölmüştür [101]. Kartopu (2012) bekar katılımcıların evli olanlara nazaran daha yüksek kaygı değerine sahip olduğunu rapor etmektedirler [102]. Bu araştırmada, Evli ya da bekar olmanın kaygı üzerine etkisinin gözlenmemesinin nedeni olarak toplumsal yaşam ve birlikte yaşama kültürünün değişimi ve medeni durum üzerine yansımaları olarak görölebilir. Günümüz şartlarında toplumsal sorunlar evli ya da bekar olmanın yanında yaşamsal döngü içinde sosyo-kültürel, sosyo-ekonomik ve psikolojik bir çok problemin çözölmesine yönelik olabilmektedir. Geçmişteki çekirdek aile kavramı, görev ve sorumluluklara bağlı görevsel aile kavramına yerine bırakmakta, gençler evlenmek aile kurmak gibi görevlerini erteleyerek, kişisel gelişim ve geçimlerini sağlayacak bir iş bulma gibi farklı sorumluluklara bırakmaktadır. Bu durum medeni durum faktörüne bağlı psikolojik değişimleri gölgeleyebilmektedir.

Araştırmamızda baba eğitim durumu faktörüne bağlı olarak durumluk ve sürekli kaygı ortalama değerleri arasında istatistiki bir değişim gözlenmemiştir (tablo 4). Annesi ortaokul mezunu olanların Durumluk ve Sürekli kaygı değerlerinin İlkokul ve Lise mezunlarına nazaran istatistiki anlamda yüksek olduğu belirlenmiştir ($p<0.05$; tablo 5). Çiter (1985) çocuklardaki kaygı yaratan durumların daha sonraki dönemlerde ruhsal tepkilerin temelini oluşturacağını, bebeklik döneminde temel ihtiyaçlarının karşılanmaması veya anneye aşırı bağımlı hâle getirilmesinin ilkel kaygı denilen durumun önemli bir unsuru olduğunu, bütün gereksinimleri annesi tarafından karşılanan çocuğun anneden ayrılma durumunda kalmasının çocukta güvensizlik ve kaygı oluşturabileceğini bildirmektedir [103]. Tümerdem (2007), anne babanın koruyuculuğunun, öğrencinin görmüş olduğu olumsuz yaşıntının, bulunduğu arkadaş grubundaki olumsuz ilişkiler ile bireyin kendini geliştiremeyen, kimliğini kavrayamayan, hayat mücadelesine ayak uyduramayan bir hale geldiğini, bunun da kişide kaygılı bir ruh hali oluşturduğunu belirtmektedir. [104]. Alisinaoğlu ve Ulutaş (2000) yaş, cinsiyet, anne-baba eğitimi, sosyo-ekonomik durum, anne-baba mesleği, başarı durumu gibi etmenlerin bireyde kaygı oluşturabileceği bulgusuna ulaşmışlardır. [105]. Kalemöğlü Varol (1990) cinsiyet, başarı, arkadaşlık ilişkileri, yerleşmek istenilen program, anne-baba mesleği, anne-baba tutumu, ekonomik durum değişkenlerinin kaygı

düzeyini etkilediğini, anne-babanın eğitim düzeyi ve ailedeki çocuk sayısı değişkenlerinin ise kaygı düzeyi üzerinde etkilerinin olmadığı sonucuna ulaşmışlardır. [106].

Eğitimsel faktörlerin coronavirüs önlemleri almada önemli olduğu düşünülmektedir. İlgili literatürdeki kaygı üzerine yapılan çalışmalarda kaygı puanlarına nazaran çalışmamızdaki değerlerin daha yüksek olduğu gözlenmektedir. Baba eğitim düzeyine bağlı olarak durumluk ve sürekli kaygı değerlerinde istatistiki değişim bulunmamaktadır. Anne eğitim seviyesine bağlı değişimler incelendiğinde ise annesi ortaokul mezunu olan öğretmenlerin daha kaygılı oldukları gözlenmektedir. Bu durum eğitim programlarının özelliklerine, içeriğine, çalışma grubunun spesifik yapısından kaynaklanabileceği gibi ortaöğretim mezunu annelerin çekirdek aile yapısı içinde çocuklarına yansıttıkları kaygı eşliğinin yüksek olması ile açıklanabilecektir. Covid-19 salgını tüm dünyada insanların aniden karşlarına çıkan tehlikeli bir durumda verilen tepkilerin ortaya konması ve çözümü bakımından oldukça kritik bir dönem olarak ele alınmalıdır.

Bu çalışma bulgularına dayanarak; Covid-19 salgını sürecinde erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlere nazaran kaygı düzeyinin daha yüksek olduğu, yaş medeni durum ve baba eğitim düzeyine bağlı olarak kaygı değerlerinde istatistiki değişim olmadığı, anne eğitim düzeyi ortaokul olan öğretmenlerin diğer eğitim kademelerinden istatistiki anlamda daha yüksek değere sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Covid 19 sürecinde alınan bir çok önleme rağmen uygulama dersi veren Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin büyük risk altında oldukları da açıkça görülmektedir. Bu tür acil durumlarda bilimsel çalışmaların ve verilerin ışığında doğru karar verebilmek için bu tür çalışmaların hızla artması gerekmektedir. araştırmamızın bu yönüyle bu alanda farklı alan ve kapsamda yapılacak çalışmalara ışık tutacağı düşünülmektedir.

ÖNERİLER

- Covid 19 ve diğer tüm bulaşıcı hastalıklarla ilgili olarak konferans, seminer, panel gibi bilgilendirme toplantıları düzenlenerek toplum bilinci kazandırılmalı
- Covid 19 broşürleri sadece sağlık alanında değil yaşıntımızın tüm alanlarına gözle görülebilecek şekilde yerleştirilmeli
- Hizmet içi eğitim kursları düzenlenerek tüm meslek gruplar eğitimsel faaliyetlerle desteklenmeli
- Eğitim kademelerin tamamında lisans programlarının içerisine ders ve onu olarak temel sağlık bilgisi kavramı yerleştirilmeli ve içselleştirilmeli
- Sadece öğretmenler ve öğrenciler değil öğrenci velileri covid 19 ve bulaşıcı hastalıklara karşı alınacak önlemler konusunda bilgilendirilmeli, okul aile birlikleri aktif hale getirilmeli
- Öğretmenlerin olumsuz duygu ve davranım kontrolüne yönelik kısa süreli rehabilitasyon programına katılmaları sağlanmalı
- Öğretmenlerin afet ve acil durumlarda sınıf kontrolünü ve kriz yönetimini yapabilmeleri için tatbikat ve uygulamalara yer verilmesi
- Öğretmenlik mesleğini yapacak öğretmen adaylarının mesleğe psikolojik uygunluk kriterlerinin düzenlenmesi ve uygulanması
- Okullara ve öğretmenlere afet durumlarında gerekli ödenek ve kaynağın ayrılarak bu gibi durumlarda kullanmalarının sağlanması
- Okul ve öğretmenlere bulaşıcı hastalıklara yönelik acil kullanım ekipmanı ve malzemelerinin ayrılması
- Okullara belirli aralıklarla doktor davet edilerek sağlık taraması ve bilgilendirme yapılması
- Okul ve öğretmenlere sağlık yardımı yapılarak rutin aralıklarla sağlık taramalarının yapılması
- Okullarda acil durum komisyonlarının kurulması ve acil durumlarda karar verebilmeleri ile ilgili kanun ve yönetmelikler çıkarılmasının uygun olduğu düşünülmekte ve önerilmektedir.

KAYNAKLAR

- [1] Sağlık Bakanlığı (2020, 5 Şubat). *Covid-19 (Sars-CoV-2 Enfeksiyonu) Rehberi*. Erişim: https://covid19bilgi.saglik.gov.tr/depo/rehberler/COVID-19_Rehberi.pdf
- [2] Rahman, S., “Tıp fakültesi öğrencilerinin COVID-19 fobi durumlarının değerlendirilmesi” *Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Tıp Dergisi*, 35(1), 68–73. (2021),
- [3] Ayittey, F.K., Ayittey, M.K., Chiwero, N.B., Kamasah, J.S. veDzuvoor, C. (2020), EconomicImpacts of Wuhan 2019-nCoV on Chinaandthe World, *Journal of MedicalWirology*,92, 473-475.
- [4] Guragai, M., “Nepalesemedicalstudents in the COVID-19 pandemic: WaysForward, “*J Nepal MedAssoc*, 58(225), 352-354. (2020),
- [5] Wu, Y.P.,Liu., Z.H.,Wei., R.,Pan,S.D., Mao., N.Y., Chen., B.,...& Sorensen, G.L. “Elevated plasma surfactant protein d (SP-D) levels and a direct correlation with anti-severe acute respiratory syndrome coronavirüs-specific IgG antibody in SARS patients” *Scandinavian journal of immunology*, 69(6), 508-515. (2009).
- [6] Wheaton, M.G.,Abramowitz,J.S.,Berman,N.C.,Fabricant,L.E.,&Olatunji,B.O. “Psychological predictors of anxiety in response to the H1N1(swine flu) pandemic”. *Cognitive Therapy and Research*, 36, 210-218. (2012).
- [7] Lee, S. A. Coronavirus Anxiety Scale: “A brief mental health screener for COVID-19 related anxiety”. *Death studies*. 44(7), 393-401. (2020).
- [8]. Hellewell, J., Abbott, S., Gimma, A., Bosse, N.I., Jarvis, C.I. ve Russell, T.W., “Feasibility of controlling COVID-19 outbreaksbyisolation of casesandcontacts.” *Lancet GlobHeal.*, 8, 488-496. (2020),
- [9] Lai, J., Ma, S., Wang,Y., Cai, Z., Hu, J., Wei, N. ve Hu, S., “Factors associated with mental health outcomes among healthcare workers exposed to coronavirusdisease”, *JAMA Network Open*, 3(3), 1-12. (2020)
- [10] Lee, J., “Mentalhealtheffects of schoolclosuresduring COVID-19”, *Lancet Child AdolescHealth*. 4(6), 421. (2020)
- [11] Öztürk, O. ve Uluşahin, A. *Ruh Sağlığı ve Bozuklukları (11. Baskı)*.Ankara: Nobel Tıp Kitabevi (2011).
- [12] Parıldar, H., (2020) “Tarihte bulaşıcı hastalık salgınları” *Tepecik Eğit. ve Araştırma Hastanesi Dergisi*, 30 (Ek sayı):19-26.
- [13] Sağlık Bakanlığı (2020, 5 Şubat). *Covid-19 (Sars-CoV-2 Enfeksiyonu) Rehberi*. Erişim: https://covid19bilgi.saglik.gov.tr/depo/rehberler/COVID-19_Rehberi.pdf
- [14] World Health Organization, (2020), *Q&A on coronaviruses (COVID-19)*. Erişim adresi: <https://www.who.int/news-room/q-a-detail/q-a-coronaviruses>
- [15] United Nations (2020, Haziran 23). *Covid-19 Response*. Erişim: <https://www.un.org/en/un-coronavirus-communications-team/united-nations-working-mitigate-covid-19-impact-children>

- [16] Yamamoto, G.T. ve Altun, D., (2020), “Coronavirüs ve çevrimiçi (online) eğitimin önlenemeyen yükselişi” *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 25-34.
- [17] Milli Eğitim Bakanlığı. (2020, 19 Mayıs). Erişim: <http://www.meb.gov.tr/bakan-selcuk-koronaviruse-karsi-egitim-alaninda-alinan-tedbirleri-acikladi/haber/20497/tr>
- [18] Ramos-Morcillo, A.J., Leal-Costa, C., Moral-García J.E ve Ruzafa-Martínez, M., “Experiences of nursing students during the abrupt change from face-to-face to e-learning education during the first month of confinement due to COVID-19 in Spain”, *Int J Environ Res Public Health*, 17(15), 5519. (2020)
- [19] Göksu, Ö. ve Kumcağız, H., “Covid-19 salgınında bireylerde algılanan stres düzeyi ve kaygı düzeyleri” *Turkish Studies*, 15(4), 463-479. (2020)
- [20] Artan T, Karaman M, Atak I, Cebeci F. “Covid-19 salgınına yönelik algı ve tutumları değerlendirme ölçeği’nin değerlendirilmesi” *Sosyal Çalışma Dergisi*, 4:101-107 (2020)
- [21] Petray, C.K., Organizing physical assessment (grades K-2): Strategies for the elementary physical education specialist *JOPERD*, 60(6), 57-60. (1989)
- [22] İnal, A.N. (2003) *Beden eğitimi ve spor bilimi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- [23] Yıldırım, İ. ve Yetim, A., (1996), “Ortaöğretimde beden eğitimi dersinin öncelikli amaçları üzerine bir araştırma” *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 1(3), 36-43.
- [24] Özmen, Ö. (1999). *Çağdaş Sporda Eğitim Üçgeni*. Ankara: Bağırhan Yayınevi.
- [25] Balcıoğlu, D. (2000) *Biyolojik, Sosyolojik, Psikolojik Açından Şiddet*. İstanbul: Yüce Yayın.
- [26] Yaylacı, F., “İlköğretim okulları beden eğitimi dersi öğretim programının değerlendirilmesi” Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İnönü Üniversitesi, Malatya. 1998.
- [27] Büyükkaragöz, S. ve Çivi, C., (1999). *Genel öğretim metotları öğretimde planlama uygulama (10. Basım)*, İstanbul: Beta.
- [28] Coşkun, H. (2000). “Öğretmenlik mesleği” *Türkiye-Almanya ve Kıbrıs’ta öğretmen yetiştirme* Ankara: CTB.
- [29] Tamer, K. ve Pulur, A. (2001) *Beden eğitimi ve sporda öğretim yöntemleri*. Ankara: Koza.
- [30] Nebioğlu, D. *Beden eğitimi dersi genel esasları planlaması*. Syf. 57. (2004)
- [31] TDK. (2009, Şubat 28), *Büyük Türkçe Sözlük*. Türk Dil Kurumu. Erişim: <http://tdkterim.gov.tr/bts/?kategori=veritbn&kelimesec=187789>.
- [32] Cüceloğlu, D. (1996). *İnsan ve davranışı (6. Baskı)*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- [33] Manav, F., (2011), *Kaygı kavramı* Toplum Bilimleri Dergisi, 5(9), 201-11.
- [34] Geçtan, E. (2012). *Psikodinamik psikiyatri ve normal dışı davranışlar (20.baskı)*. Metis Yayınları.
- [35] Holland, K. Everything you need to know about anxiety, Healthline. Erişim: <https://www.healthline.com/health/anxiety> (2020, 18 Nisan)

- [36] Spinks-Franklin A.(2021, 27 Ocak).Erişim: <https://www.healthychildren.org/English/health-issues/conditions/COVID-19/Pages/ADHD-and-Learning-During-COVID-19.aspx>
- [37] Soest T.V., Bakken A., Pedersen W. ve Sletten, M.A., “Lifesatisfactionamongadolescentsbeforeandduringthe COVID-19 pandemic.” *TidsskrNorLaegeforen*, 140(10). (2020)
- [38] Liang L., Ren H., Cao R., Hu, Y., Qin, Z., Li, C. ve Mei, S., “Theeffect of COVID-19 on youthmentalhealth”. *Psychiatr Q.*, 91(3), 841-852. (2020)
- [39] Lee, J., “Mental health effects of school closures during COVID-19”, *Lancet Child AdolescHealth*. 4(6), 421. (2020)
- [40] Mahmud, M.S., Talukder, M.U. ve Rahman, S.M., “Does ‘fear of Covid-19’ triggerfuturecareeranxiety? An empiricalinvestigationconsideringdepressionfrom covid-19 as a mediator,”*The International Journal of SocialPsychiatry*. 67(1), 3545. (2021)
- [41] Fong, C.J., “Academicmotivation in a pandemiccontext: A conceptualreview of prominenttheoriesand an integrative model”, *EducationalPsychology*, 1-19. (2022)
- [42] Sher, L., “Are Covid-19 survivors at increased risk forsucide?”,*ActaNeuropsychiatrica*, 32(5), 270-270. (2020)
- [43] Kaçoğlu, C., Çobanoğlu, H.O. ve Şahin E., “An investigation of fear of Covid19 status in university student athletes from different sportsassociated with contact,”*PhysicalEducation of Students*, 25(2), 117-128. (2021)
- [44] Lin, C.Y., “Social reactio toward the 2019 novel coronavirus” (Covid-19), *SocialHealthandBehavior*, 3(1), 1-2. (2020)
- [45] Asok, A., Kandel, E.R. ve Rayman, J.B., “The neurobiology of fear generalization.” *Frontiers in Behavioral Neuroscience*, “12 (329), 1-15. (2019)
- [46] Karasmanaki E. ve Tsantopoulos G., “Impacts of social distancing during Covid-19 pandemic on the daily life of forestry students,”*ChildrenandYouth Services Review*, 120, 105781. (2021)
- [47] Wang, C., Pan, R., Wan, X., Tan, Y., Xu, L. ve Ho, C.S., “Immediate psychological responses and associated factors during the initial stage of the 2019 coronavirus disease (Covid-19) epidemicamongthe general population in China,”*International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(5), 1729. (2020)
- [48] Hotar, N., Omay, R.E., Bayrak, S., Kuruüzüm, Z. ve Ünal, B., “Pandeminin toplumsal yansımaları”, *İzmir İktisat Dergisi*, 35(2), 211-220. (2020)
- [49] İçişleri Bakanlığı, (2021, 10 Ağustos). Erişim: <https://www.icisleri.gov.tr/65-yas-ve-ustu-ile-kronik-rahatsızlıklarla-sokaga-cikma-yasagi-genelgesi>
- [50] Giannini, S., ve Lewis, G.S., (2020, 28 Mart). *Three waysto plan forequityduringthecoronavirusschoolclosures*.Erişim: <https://gemreportunesco.wordpress.com/2020/03/25/three-ways-to-plan-forequity-during-the-coronavirus-school-closures/web>.

- [51] Chang, G.C. ve Satako, Y., [Online]. "How are countries addressing the Covid-19 challenges in education? A snapshot of policy measures. Erişim: <https://gemreportunesco.wordpress.com/2020/03/24/how-are-countries-addressing-the-covid-19-challenges-in-education-a-snapshot-of-policy-measures/> (2020).
- [52] Koehler, M. ve Mishra, P., "What is technological pedagogical content knowledge "(TPACK)?" , *Contemporary Issues in Technology and Teacher Education*, 9(1), 60-70. (2009)
- [53] Daniel, S.J., "Education and the COVID-19 pandemic," *Prospects*, 1–6. (2020)
- [54] Gilani, I., Coronavirus pandemic reshaping global education system?. Erişim: <https://www.aa.com.tr/en/education/coronavirus-pandemic-reshaping-global-education-system/1771350> (2020, 23 Mart).
- [55] Dost, B., Koksall, E., Terzi, Ö., Bilgin, S., USTUN, Y.B., & Arslan, H. N. "Attitudes of anesthesiology specialists and residents toward patients infected with the novel coronavirus "(covid-19) (2020)
- [56] Jowsey T, Foster G, Cooper-Ioelu P, Jacobs S. "Blended learning via distance in pre-registration nursing education: A scoping review." " 2020;44:102775.
- [57] Sandhu, A., Tillotson, G., Polistico, J., Salimnia, H., Cranis, M., Moshos, J., ... & Chopra, "TClostridiodies difficile in COVID-19 patients," Detroit, Michigan, USA, March-April 2020 *Emerging infectious Diseases*, 26(9), 2272. (2020).
- [58] Ağaoğlu, E., İmer, G. ve Kurubacak, G. "A Case Study Of Organizing Distance Education: Anadolu University." *Turkish Online Journal of Distance Education-TOJDE*, 3(1), 45-51. (2002).
- [59] UNESCO, (2020, 2 Ağustos). United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. *COVID-19 educational disruption and response*. Erişim: <https://en.unesco.org/themes/education-emergencies/coronavirus-school-closures>
- [60] Sinclair, P., Kable, A. ve Levett-Jones, T., "The effectiveness of internet-based elearning on clinician behavior and patient outcomes: a systematic review protocol", , 13(1), 52-64. (2015)
- [61] Fontaine, G., Cossette, S., Maheu-Cadotte, M.A., Mailhot, T., Deschenes, M.F., Mathieu-Dupuis, G., "Efficacy of adaptive e-learning for health professionals and students: a systematic review and meta-analysis," *BMJ open*, 9(8), 1-17. (2019)
- [62] Herbert, C., Velan, G.M., Pryor, W.M. ve Kumar, R.K., "A model for the use of blended learning in large group teaching sessions." *BMC medical education*, 17(1), 197. (2017)
- [63] Durak, G., Çankaya, S. ve İzmirli, S., "Examining the Turkish universities' distance education systems during the COVID-19 pandemic," *Necatibey Faculty of Education Electronic Journal of Science and Mathematics Education*, 14(1), 787-809. (2020)
- [64] İzgi O.Ü. ve Şeker, S.B., "Distance education in the Covid-19 pandemic period: opinions of primary pre-service teachers about teaching practice course," *Journal of Educational Technology & Online Learning*, 4(4), 726-744 (2021),

- [65] Telli, Y.S. ve Altun, D., Coronavirüs ve çevrimiçi (Online) eğitimin önlenemeyen yükselişi, *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 25-34. (2020).
- [66] Altıparmak, M., Kurt, İ.D. ve Kapıdere, M., “E-öğrenme ve uzaktan eğitimde açık kaynak kodlu öğrenme yönetim sistemleri.” *XI. Akademik Bilişim Kongresi*, 4(5). (2011),
- [67] Akkoyunlu, B. ve Bardakçı, S., Yükseköğretim Kalite Kurulu, “Pandemi Döneminde Uzaktan Eğitim”. (2020),
- [68] İpek, D. Ş, Aydın, G. Ç., Çelikdemir, N. D. ve Sunar, S. COVID-19 sürecinde eğitim: Uzaktan öğrenme, sorunlar ve çözüm önerileri. Erişim adresi <https://tedmem.org/download/covid-19-surecinde-egitim-uzaktan-ogrenme-sorunlar-cozum-onerileri?wpdmdl=3411&refresh=5f3a48e9df32f1597655273>
- [69] Türk Eğitimi Derneği (Tedmem). (2021, Mart 20). Erişim: <https://tedmem.org/vurus/covid-19-okullarin-kapatilmasi-ve-sonrasi>.
- [70] Raiola, G., “A study on Italian Primary school rules: Neurophysiological and didactics aspects in physical education and sport,” *Journal of Physical Education and Sport*, 11(2), 43-48. (2011)
- [71] D’Isanto, T., ve D’Elia, F.,” Primary school physical education in outdoors during COVID-19 pandemic: The perceptions of teachers”, *Journal of Human Sport and Exercise*, 16(3), 1521-1535. (2021)
- [72] Can, E., (2020), “Koronavirüs (Covid-19) pandemisi ve pedagojik yansımaları: Türkiye’de açık ve uzaktan eğitim uygulamaları,” *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 11-53.
- [73] Baran, E. ve AlZoubi, D.,” Human-Centered Design as a Framework for Transition to Remote Teaching during the COVID-19 Pandemic.” *Journal of Technology and Teacher Education*, 28(2), 365-372. (2020),
- [74] Nel, C., & Marais, E.” Preservice teachers use of WhatsApp to explain subject content to school children during the COVID-19 Pandemic.” *International Journal of Work-Integrated Learning*, 21(5), 629-641 (2020).
- [75] Hojeij, Z. ve Baroudi, S., “Engaging pre-service teachers in virtual field experience during covid-19: designing a framework to inform the practice”, *International Journal of Distance Education Technologies (IJDET)*, 19(3), 14-32. (2021)
- [76] Avrupa Beden Eğitimi Birliği (European Physical Education Association) [EUPEA]. [Online]. Physical education in Europe and COVID 19: The situation in Europe after COVID 19, No education without physical education. First EUPEA Physical Education Online Meeting. Erişim: <https://eupea.com/wp-content/uploads/2020/06/200626-EUPEA-Covid-19-Questionnaire-II.pdf>. (2020, 23 Haziran)
- [77] Aras, L. ve Işık, M. A. (2020). *Uzaktan eğitim ve canlı ders faaliyetlerinin değerlendirilmesi*. Erişim adresi <http://www.bedenegitimi.gen.tr/haber/uzaktan-egitim-ve-canli-ders-faaliyetlerinin-degerlendirilmesi-h12386.html>.
- [78] Harrison, M.J. ve Blakemore, C.L.”Instructional strategies for secondary school physical education.” *Dubuque: Wm. C. Brown Publishers*. (1992).

- [79] Filiz, B., “Beden Eğitimi ve spor eğitiminde sosyal sorumluluk programları ve türkiye’deki yeri.” *Hacettepe Journal of SportSciences*, 30(1), 1-14. (2019)
- [80] Karasar, N. (2008). *Bilimsel Araştırma Yöntemi (17. Baskı)*. Ankara: Nobel Yayın.
- [81] Büyüköztürk, Ş., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş., Demirel, F. ve Kılıç, E., (2013). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- [82] Karasar, N. (2004). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın.
- [83] Öner N. "Türkiye’de kullanılan psikolojik testler: Bir başvuru kaynağı, [*Psychological tests used in Turkey: A Reference Resource*], 3. Basım, İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınları, 1997. s.5-9
- [84] Leary, M., R. & Kowalski, R., M., “The Self-Presentation Model Of Social Phobia. Social Phobia: Diagnosis, Assessment And Treatment. Rg Heimberg, Mr Liebowitz, Da Hope, Fr Schneier (Ed),” *New York: Guilford Pres. P.:* 94-113. (1995).
- [85] Tolin DF, Foa EB. Sex differences in trauma and posttraumatic stress disorder: A quantitative review of 25 years of research. *Psychological Trauma: Theory, Research, Practice, and Policy*. 2008;S(1):37-85. <https://psycnet.apa.org/record/2008-10829-003>
- [86] American Psychiatric Association. *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (DSM-5®)*. 5th ed. Washington: American Psychiatric Pub; 2013. https://books.google.com.tr/books?id=-JivBAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=tr&source=gbs_ge_
- [87] Aycan A, Üzüm H (2019) “Beden eğitimi öğretmen adaylarının mesleki kaygıları.” *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19 (3), 745-753.
- [88] Lau, J., Yang, B. ve Dasgupta, R. (2020, 3 Aralık). Will the coronavirus make online education go viral? Erişim: <https://www.timeshighereducation.com/features/will-coronavirus-make-online-education-go-viral>
- [89] Şahin, T., Aslaner, H., Eker, O.O., Gökçek, M.B. ve Doğan, M. Effect of COVID-19 pandemic on anxiety and burnout levels in emergency healthcare workers: A questionnaire study. *Research Square*, 1-22. <https://doi.org/10.21203/rs.3.rs-32073/v1> (2020).
- [90] Duan ve Zhu “Covid-19 un insanlar üzerindeki psikolojik etkilerine yönelik araştırmasında bazı ruhsal sorunların kadınlarda daha fazla görüldüğü,” (2020),
- [91] Pamuk, Y., Hamurcu, H. ve Armağan, B. *Sınıf Öğretmeni Adaylarının Durumluk Ve Sürekli Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi (İzmir-Buca Örneği)*.” *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(2), 293-316. (2014).
- [92] Duman, S. N. salgın döneminde gerçekleştirilen uzaktan eğitim sürecinin değerlendirilmesi . *milli eğitim dergisi* , salgın sürecinde Türkiye’de ve dünyada eğitim , 95-112 . DOI: 10.37669/milliegitim.768887 (2020).
- [93] Yüceant M “Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Sosyal Görünüş Kaygı Düzeylerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi,” “Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi. (2013)

- [94] Oktay MC” İlk Defa Deneme Dalışı Yapan Bireylerin Sürekli ve Durumluk Kaygı Düzeylerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi.” Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Antalya. (2017)
- [95] Karaca Y, Selçuk MH, Kalaycı MC (2020) “*Beden Eğitimi Öğretmenlerinin COVID-19 Fobilerinin İncelenmesi*,” *Türkiye Klinikleri Spor Bilimleri Dergisi*, DOI: 10.5336/sportsci.2020-80011.
- [96] Bayatlı EE “Covid-19 Pandemi Sürecinde Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Stres ve Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi, “Balıkesir Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi. (2022)
- [97] Altıntaş Var, S.S., Darıcı, S., Kırık, A.M. ve Özkoçak, V.. “*Pandemi dönemlerinde iletişim ve algı yönetimi: yeni koronavirüs hastalığı (covid-19) örneği*”, *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 104(8), 36-57(2020)
- [98] Çakmak, Ö. ve Hevedanlı, M. (2005). *Eğitim ve fen edebiyat fakülteleri biyoloji bölümü öğrencilerinin kaygı düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi*. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 4(14), 115-127. <http://www.esosder.com/dergi/14115-127.pdf> (Erişim Tarihi: 10.03.2013).
- [99] Polman R, Rowcliffe N, Borkoles E, Levy “A Precompetitivist anxiety objective and subjective performance and causal attributions in competitive swimmers.” *Pediatric Exercise Science* Feb, 19(1), 39- 50. (2007)
- [100] Gül Akmaz, M. ve Ceyhan, N. “*Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü öğrencilerinin durumluk-sürekli kaygı düzeyleri ve kaygı nedenleri* (Tokat örneği)”. *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 1; 131-147. (2009).
- [101] Çiçek, İ., Tanhan, A. ve Tanrıverdi, S., *Covid-19 ve eğitim inceleme makalesi*. Milli Eğitim Bakanlığı. 49(1), 1091-1104(2020),
- [102] Kartopu, S. (2012). *Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 17(2): 147-170.
- [103] Çiter, İ. 1985. *Psikiyatri I*, Gata Eğitim Yayınları, Ankara
- [104] Tümerdem, R. 2007. “Dicle Üniversitesi Eğitim Fakültesi ve Fen-Edebiyat Fakültesi Kimya Son Sınıf Öğrencilerinin Kaygılarını Etkileyen Etmenler”. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 6 (20), 32-45
- [105] Alisinaoğlu, F., Ulutaş, İ. (2000). *Çocuklarda kaygı ve bunu etkileyen etmenler*. Milli Eğitim, s:145
- [106] Kalemoglu Varol Y, Erbaş MK, Ünlü H “Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Mesleki Kaygı Düzeylerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarını Yordama Gücü, “Ankara Üniv Spor Bil Fak, 2014, 12 (2), 113-123. (2014)

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER :

Adı Soyadı : Eyüp KAYALI
Yabancı Dili : İngilizce

ÖĞRENİM DURUMU

Derece Alan	Okul/Üniversite	Mezuniyet Yılı
Yüksek Lisans	Spor Yöneticiliği	Düzce Üniversitesi
Lisans	Beden Eğitimi ve Spor Öğrt.	Selçuk Üniversitesi
Lise	Sözel	Bursa/Orhangazi Anadolu Lisesi